

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček, rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Izlože vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P.: Lubiana 10.650 per gli abbonamenti: 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

SLOVENE

Nemška vojska zasedla Lvov

Dve rdeči armadi obkoljeni — 4107 sovjetskih letal in 2233 tankov uničenih — Pri spopadih na morju so bili potopljeni štirje rdeči rušilci, tri podmornice in torpedni čoln

Nemške čete so do sedaj zasedle mesta Brest-Litovsk, Grodno, Vilno in Kovno

Glavni stan vodje rajha, 30. junija. Ip. Danes ob 12.30 je bilo objavljeno posebno uradno poročilo, ki pravi:

Nemške čete so zavzele Lvov. Danes zjutraj od 4.30 naprej veje nemška zastava nad trdnjavo.

*

Silni boj se nadaljuje na vsem 2500 km dolgem vzhodnem bojišču. Na Finskem so Nemci zbrali dve močni skupini, ki jima poveljuje general Falkenhorst. Ena je prišla iz Norveške čez Švedsko in sedaj prodira na Murmansk ob Barentskem morju. Drugo pa so Nemci prepeljali na Finsko in se sedaj bojuje na Karelski ozini, hotet izsiliti predor proti Leningradu.

Druga armada, ki ji poveljuje maršal Reichenau, operira v Baltiku in dosega izredne uspehe. Zasedla je Kovno in Rigo in si po zadnjih poročilih izsilila prehod čez Drvino, ki so ga rdeče čete močno branile. Cilj te armadne skupine je Leningrad.

Tretja armada, ki ji tudi poveljuje maršal Reichenau in ki operira severno od Rakitniških močvirij, je do sedaj dosegla največje uspehe. Predrla je z ogromnimi oklopnimi silami do Minska, kjer se že tri dni bije velikanski boj s sovjetskimi oklopnimi divizijam. Od izida te orjaške borbe zavisi nadaljni potek

nemške ofenzive, ki si je na tem mestu izbrala staro »Napoleonovo cesto« proti Moskvi.

Južno od Rakitniških močvirij, ki so velika ovira za kretanje velikih armad, je nemška IV. armada prav tako v ogroženih bojih pri Lucku in Lwovu, ki so ga Nemci že zasedli. Na ta odsek polagata oba nasprotnika največjo važnost, ker odpira, oziroma brani pot na Kievo in na Ukrajino. Tu poveljuje sovjetskim četam general Kulik, generalštabne operacije pa vodi general Sukov.

Položaj ob Prutu ni bistveno izpremenjen.

Nemško poročilo o uspehih prvega tedna javlja o velikanski zmagi, ki so jo Nemci izvajali nad rdečo vojsko. Brez ozira na silne materialne izgube se sovjskim četam ni posrečilo, da bi mogle držati ozemlje vzhodne Poljske, ki so si ga izbrale za bojišče. Sedaj se je bojišče že pomaknilo na staro sovjetsko ozemlje, ki ga štiti tako imenovana Stalinska linija. Sovjetom je šlo v prvi vrsti za to, da čim dalje zadrže sovražnika na bivešem Poljskem, da pridobe na času in zberejo svoje glavne sile na Stalinski trfi. Ker pa je bil nemški predor preko Poljske tako nagel, bo rdeči vojski težko uspelo, da iz obširnih pokrajin pravočasno osredotoči svoje sile na vzhodnem bojišču. Prihodnji dnevi bodo za ves potek nemško-sovjetske vojske odločilne važnosti.

je naše letalstvo izgubilo 150 letal. Posebno jasno se je izkazala nadmoč nemških letalcev, kakor tudi trdnost nemškega materiala. To ogromno število letal, oklepnih vozil in vojnega materiala vseh vrst, ki je bilo uničeno ali pa zajeto zaradi zgledega sodelovanja vseh vrst nemške vojske, podaja tudi celoten vtis velikanske nevarnosti, ki je grozila Nemčiji z vzhodne strani. Gotovo je, da je bil zadnji čas, ko je bilo mogoče rešiti srednjeevropski prostor pred rdečim navalom, katerega posledica bi bila nepregledna. Nemški narod mora zato izreči svojih hrabrim vojakom najglobljo zahvalo.

Odmevi v Ameriki: Sovjeti hite svoji katastrofi nasproti

Washington, 30. junija. Ip. Ameriški tisk objavlja pod velikimi naslovi večerajšnja posebna nemška poročila o uspehih proti angleški armadi. Ameriški listi poudarjajo, da so bila uradna po-

ročila sil osi vedno tako točna, da je treba tudi tokrat sklepati, da gredo boljševiki hitro svoji vojaški katastrofi nasproti.

Odmev nemških zmag na Švedskem

Stockholm, 30. junija. Ip. Švedski dnevniki so večeraj v posebnih izdajah objavili in razglasili poročila nemškega vrhovnega poveljstva z vzhodnega bojišča. Pod velikimi naslovi so švedski listi objavili številke o ogromnih izgubah sovjetskega letalstva in padec Brest Litovska, Kovna in Vilne. V posebnih izdajah so listi sproti obveščali čitatelje, da bodo nadaljne podrobnosti objavljene še v zaporednih posebnih izdajah. Ljudje so silno hitro razgrabili posebne izdaje, občinstvo pa se je tudi zbiralo pred raznimi uredništvimi listov, da bi lahko prebralo posebno poročila, ki so jih izobesili v oknih uredništvja še preden so bila natisnjena v posebnih izdajah.

Vojno poročilo št. 390

Uspešni protinapadi v Vzhodni Afriki

Glavni stan Italijanskih Vojnih Sil objavlja: Severna Afrika: V odseku pri Tobruku je naše topništvo razbijalo zbiranje sovražnih čet in prizadevalo sovražniku velike izgube v moštvi in gradivu. Angleška letala so izvedla polet nad Bengazi in so večkrat poskušala napasti pristanišče v Tripolisu, pa so bila vsakokrat odbita, ker so naši lovci takoj posegli v boj. Dve sovražni letali sta bili zbiti.

Vzhodna Afrika: V odseku pri Denbidoli (Gala in Sidamo) so sovražne čete, ki so skušale napadati naše postojanke, bile hitro protinapadene in pogane v beg.

na železniških napravah. Ena bomba je padla tudi na bojno ladjo, kjer je napravila mnogo škode.

Praznik Malteškega reda

Rim, 30. junija. Ip. Danes je Malteški red proslavil svoj praznik v bolnišnici Piemontskega princa. Slovesno službo božjo je opravil kardinal Salotti ter so se sv. maše udeležili ranjenci to bolnišnice v velikem številu. Po maši je kardinal obiskal ranjence in se je z očetovsko ljubeznijo zanimal za njihove razmere. Veliki mojster Malteškega reda princ Chigi je razdelil spominske kolajne vsem ranjencem.

Sovjetsko izzivanje v Carigradu

Carigrad, 30. junija. Ip. Sovjetski parnik »Swanetia«, ki je zasidran v carigradskem pristanišču, ima na krovu razmeščene velike zvočnike, ki prenašajo poročila moskovskega radia. V vsem pristaniškem delu mesta je slišati moskovske radijske oddaje. Carigradska mestna občina je že prejela mnogo protestov od mestnega prebivalstva proti temu odurnemu in vsiljivemu načinu tuje propagande, ki tudi ni dovoljena v Turčiji.

Obseg uspehov v prvem tednu vojne na vzhodu

Uspehi so bili večeraj v Nemčiji objavljeni s posebnimi izrednimi poročili

Berlin, 30. junija. Ip. Kakor je napovedalo sobotno vojno poročilo nemškega vrhovnega poveljstva iz stana vodje nemškega rajha, so večeraj čez dan ves dan nemške radijske postaje podajale v posebnih oddajah najnovejša poročila o uspehih nemške vojske na vzhodu. Kakor je bilo pričakovati, so se ti uspehi uveljavili na vsej ogromni fronti z zmagovito prodornostjo. Podajamo pregledno ta posebna večerajšnja poročila:

Zaradi obrambe pred nevarnostjo, ki je grozila na vzhodu, je nemška vojska dne 22. junija ob 3. zjutraj udarila na nadmočne sovražne čete. Letalski oddelki so se že v mraku vrgli na številčno nadmočnega sovražnika. Že 22. junija se je pokazala premoč našega letalstva, ki je zadalo sovjetskemu letalstvu uničujoč udarec. Samo v zraku je bilo sestreljenih 322 sovjetških letal, deloma od naših lovcev, deloma pa od protiletalskega topništva. Skupno z letali, ki so bila uničena na tleh, je izgubil sovražnik do večera 22. junija 1811 letal, dočim so znašale nemške izgube tega dne vsega samo 35 letal.

Vzhodna nemška armada je 22. junija na široki fronti prestopila mejo ter udarila sredi med rusko armado. Močne utrdbe na meji so bile deloma že prvi dan zavzete. Vsi sovjetski protinapadi so se zlomili z največjimi izgubami. V teh bojih je imelo letalstvo velike zasluge.

Dne 23. junija je izvršilo sovražno letalstvo protinapad proti našim kolonom. V teh borbah pa so ostali naši vojski zmagovitejši. Vsi sovražni poizkusi so bili zavrnjeni in so se zlomili deloma v krvavih borbah. Trdnjava Grodno je bila napadena in zavzeta po hudih borbah. Sovražno letalstvo je imelo tega dne največje izgube. Izgube številčno nadmočnega sovjetskega letalstva so se povišale dne 23. junija do večera na 2582 aparatov.

Z uporabo najtežjega topništva smo napadli trdnjavo Brest Litovski, ki je prešla v naše roke. Kot zadnje oporišče sovražnika so naše čete 24. junija v naskoku zavzele citadelo. Naš pohod je dosegel Vilno in Kovno. Obe mesti sta bili še istega dne zavzeti.

Da bi zadržala naše prodiranje, je poskusila sovjetska armada s številnimi oklepnimi vozili napasti naše divizije in prekiniti zveze z zaledjem. Toda nemški oklepni oddelki skupno z ostalimi obrambnimi oddelki so se prebili. Pri tem jih je uspešno podpiralo topništvo in letalstvo. Tudi novi sovjetski tanki-velikani niso dorasli junaštvu nemškega vojaka in nemškemu orožju. Po prvih 4 dneh je bilo uničenih 1200 sovjetskih tankov po naših četah, 97 pa od letalstva.

26. junija so naše čete po drznem prodoru v Baltkem prostoru dosegle reko Duno. Reko so na več krajih prestopile. Mesto Dvinsk je prišlo v naše roke. Vsi poizkusi sovražnika, da bi to naše prodiranje z obupnimi protinapadi preprečil, so se razbili na junaštvu nemškega vojaka.

streljevanju je eden izmed sovražnih rušilcev zletel v zrak, drugi pa je pobežnil.

Po dvodnevnem trajanju so naši oklepni oddelki 26. junija severno od Kovna zmagovito zaključili silovito bitko. Več divizij sovražnika je bilo obkoljenih in uničenih. Nad 200 sovjetskih tankov, med njimi 29 največjih, nad 150 topov in več sto motornih vozil je postalo naš plen.

Srdita bitka se je razvila južno od Pripletkega močvirja. V vztrajnih napadih smo zavzeli zapadno od Lvoja najmočnejše in najmodernejshe utrdbe. Naše čete so sedaj v zmagovitem pohodu na Lvov. Severno od tod prodira nemška oklepna divizija proti vzhodu. Kakor na drugih odsekih, je tudi tu naše letalstvo z izvidniškimi akcijami in junaškim posegom v borbe proti vedno novim sovražnim silam pripomoglo k zmagovitemu pohodu naše vojske. Krvave izgube sovražnika so ogromne. Številni tanki so uničeni. Samo v borbah za Dubno je bilo zaplenjenih 215 tankov in mnogo topov, med njimi 42 najtežjih.

V teku nadaljnjih prodornih operacij v prostoru vzhodno od Bjalostoka sta bili dve sovjetski armadi od vseh strani obkoljeni. Kljub ponovnim poskusom, da bi v zadnjih dneh prebile obroč, so bile sovjetske sile od nemške vojske vedno bolj obkoljene. V nekaj dneh bodo ali kapitulirale ali pa bodo uničene. S tem bo zapečatena usoda številnih sovjetskih divizij, ki so bile določene za glavni udarec proti Nemčiji. Pehotne divizije vojske in napadalni oddelki so glavni nositelji borbe na kopnem na tem področju. V silovitih napadih jim je letalstvo v nenadomestno pomoč.

Na odseku pri Bjalostoku napredujejo naše oklepne in motorizirane divizije v dveh smereh in so dosegle pas ob Minsku. Pričakovati je treba večjih uspehov.

Začetne operacije proti Sovjetski Rusiji so v času od 22. do 27. junija dale velikanske rezultate in zaenkrat še ni mogoče podati točnih števil o obsegu vsega plena, ki ga je zajela nemška vojska. V prvih dneh smo našli več kot 40.000 ruskih ujetnikov poleg mnogo mrtvih in ranjenih. Zaenkrat se lahko reče, da je bilo zajetih nad 600 topov, 2233 oklepnih vozil, od katerih je 46 s težo po 52 ton. Ta vozila so bila ali razbita ali pa zajeta. K temu je treba prileti še mnogo protitankovskih topov, strojnica, motornih vozil, pušk itd. Te številke rastejo od ure do ure, mnogo pa se bodo še povečale po predaji rdeče armade, ki je že popolnoma obkoljena. Nemško letalsko orožje je prizadejalo sovjetskemu letalstvu hude udarce. Lovska letala, bombniki ter protiletalsko topništvo so razbila v letalskih bojih in na tleh v 7 dneh 4107 letal. Naše izgube so zelo zmerne. V istem času

Nov napad na Aleksandrijo

Berlin, 30. junija. Ip. Kakor obvešča DNB, so nemška bojna letala v noči na 29. junija napadla najvažnejšo angleško pomorsko oporišče ob Sredozemskem morju Aleksandrijo. Letala so napadla Aleksandrijo ob zelo dobrih pogojih. Bombe velike vrste so povzročile dva velika požara v vzhodnem delu pristanišča, več požarov pa je izbruhnilo tudi

Sprejem prometnega Ministra Ekse, Host-Venturija na borovniški postaji. Borovniški župan izreka visokemu gostu dobrodošlico.

Osebe Kr. rimske opere na poti skozi Ljubljano

Kakor je že znano, bo dopotovalo umetniško in tehnično osebje Kr. rimske opere na obisk v Zagreb in v Ljubljano. Osebe bo prispelo z vlakom v torek, 1. julija ob dveh popoldne v Ljubljano, odkoder bo takoj nadaljevalo svojo pot proti Zagrebu, kjer bo priredilo več gostovanj.

Med najodličnejšimi predstavniki italijanske glasbene umetnosti sta brez dvoma Kr. rimska opera in milanska Scala, ki uživata svetovni sloves. Za ljubljansko občinstvo, ki je tako vneto za lepo glasbo, bo ta obisk še posebnega pomena. Večina ljubljancev bo med osebjem našla najmanj vsaj enega starega znanca, svetovno znanega in tako priljubljenega peveca, ki ga vsi poznamo s filmskega platna in gramofonskih plošč, Benamina Giglia. Zato je prav verjetno, da bo v torek ob dveh popoldne prihitelo veliko število oboževalcev slavnega peveca na kolodvor, kjer bo vlak imel kratek postanek. Ker se bo Kr. rimska opera na povratku iz Zagreba ustavila tudi v Ljubljani in nam 9. in 10. julija predstavila v opernem gledališču italijansko operno kulturo, bodo prav gotovo z nami vred že v torek vsi, ki bodo prihiteli na postajo, želeli dragim gostom priskrbo dobrodošlico ter jim zaklicali: Na veselo svidenjel

Današnji nakladi „Slovenca“ so priložene položnice. • Prosimo naročnike, da se jih blagovolijo čimpreje poslužiti. • Oznako na položnici v dinarjih spremenite v Lir. „Slovenec“ stane mesečno le 12 Lir. Plačajte z isto položnico tudi naročnino za „Slovenec“ kolektar, ki stane za naročnike „Slovenca“ izjemoma le 9 Lir; za nenaročnike pa 20 Lir. • Ne odlašajte, ampak čimpreje plačajte naročnino, da vemo določiti naklado.

Prekrasen govor Pija XII. katoliškemu svetu

»Pride ura, v kateri bo narodom vrnjena pravičnost, red in mir«

Citta del Vaticano, 29. junija. Danes, na praznik svetih apostolov Petra in Pavla, je svet oče po radiu naslovil katoličanom vsega sveta svojo poslanico, v kateri jim je govoril o božji previdnosti, ki vlada nad človeštvom. Papež je rekel, da se vsi sinovi katoliške Cerkve veselo tega praznika in obračajo svoje misli k Rimu, ker vidijo v njem znak univerzalnosti svoje vere. Nekdanji cesarski Rim je bil že pred 19 stoletji prekrščen v krščanski Rim. Nato se je svet oče spominjal preganjanja prvih kristjanov in je omenjal tolažilne besede in zagotovila, ki jih je tedaj nanje naslovil svetli Linus, naslednik svetega Petra. Nato pa je rekel, da se tudi njemu srce krči ob misli na trpljenje, ki danes pritiska na svet. Toda, je dodal, navzlic vsej temi in tegobam pa ne manjkajo spodbudni priporoki, ki navdajajo srce z velikim in svetlim pričakovanjem: Velikodusna požrtvovalnost v obrambi temeljev krščanske civilizacije; verno zupanje v njeno zmagovalstvo; najgloblja domovinska ljubezen; junaška in plemenita dejanja; številne izbrane duše, ki so pripravljene na vsako žrtve; dalje globoka vera in usmiljenost. Res pa je, da po drugi strani greh in zlo vdirata v življenje poedincev, v svetleče družin in v družinsko ureditev.

Nato je svet oče govoril o škodi, ki jo povzroča vojna in o preganjanjih, katerih priče so številni duhovniki, redovniki in verniki, ki trpe zaradi svoje vere.

Toda v vseh tolikšnih nesrečah je vendar treba zmerom ohraniti zaupanje v Boga, ki drugače kakor ljudje presoja dogodke ne s časovnimi merili, temveč jih presoja po njihovih daljnosežnih posledicah. Božji previdnosti nitiesar ne uide. Bog more dopustiti, da za kratek čas zagospodujeja brezbožnost in verska mláčnost, da nastopi tudi mučenje nedolžnih ljudi in bolesta okrnitev čuta za pravičnost. Toda zlo ne bo odneslo zmagovalstva. Prišla bo ura božja. Prišla bo ura sve-

tega veselja. Pride ura, v kateri bo narodom vrnjena pravičnost, red in mir. Ne smemo gledati samo na trnje, ki nas zbada in nam povzroča trpljenje. Glejmo tudi na zasluženje, ki poganja iz trpljenja. Tako bomo našli pogum in hrabrost za tisto krščansko junaštvo, ki pomenja žrtvovanje, a istočasno tudi za zmago. Junaštvo vseh vernikov mora biti v teh težkih zgodovinskih urah enako trdno kakor njihova vera.

Svoj radijski nagovor je papež sledeče zaključil: »Mislimo na te o ljubljeni Rim, naša dvakratna domovina, ki si izbran po božji previdnosti in naveden nositi tako visoko zavestjo največje dolžnosti v življenju svete Cerkve, in te blagoslovljamo. Blagoslovljamo te, ker vemo, da se ne boš izneveril tisti duševni čistosti in tisti trdni veri, katere učitelj si v teku stoletij postal mnogim narodom in jih naučil krščanske čustvovati. S teboj blagoslovljamo ves italijanski narod, ki uživa to prednost, da ima v svoji središčni cerkveni edinstvo in ki je deležen vidnih dobrot božje Previdnosti. To mesto v svojih spomenikih priča o burni, a slavni zgodovini, v kateri je izpričala in ohranila neokrnjeno svojo slavno katoliško tradicijo. Svoj blagoslov pošiljamo končno vsemu svetu, kjer koli žive naši sinovi, ki so nam vsi brez izjeme enako dragi. Pošiljamo jim svoj blagoslov, medtem ko nam srce trepete v prsih ob misli na tiste narode, ki največ trpe v tej strašni in krvavi nesreči in ki je povzročila že toliko tuge in solza na tej zemlji. Pri teh svojih prošnjah in molitvah pa ne izključujemo tudi tistih, ki so še daleč od odkrila naše svete Cerkve, da bi tudi oni občutili materinsko skrb in da bi tudi oni v njej iskali rešenje in mir.« Papež je končno podelil svoj apostolski blagoslov.

Radijski nagovor je Pij XII. imel v italijanski, pozneje pa ga je vatikanska radijska postaja oddajala v raznih jezikih.

Kako je padel Brest-Litovsk

Berlin, 30. junija. t. Posebni dopisnik Nemškega poročevalskega urada je popisal naslednje podrobnosti o zavzetju trdnjave Brest-Litovsk:

»Vzdolž ob celi zahodni meji so boljševiki zgradili defenzivni sistem, v katerem je bil Brest-Litovsk posebno močan steber. Mesto, ki je bilo leta 1917 sedež vrhovnega nemškega poveljstva, je brez dvoma ena najmodernejših trdnjav. Trdnjava, ki leži pred mestom v pravem pomenu besede, na bregu reke Bug, je na štirih kvadratnih kilometrih površine in sicer na štirih otokih: na srednjem otoku je glavna trdnjava. Kdor jo hoče napasti in zavzeti, ima težko nalogo pred seboj. Če mu uspe prekorčiti Bug, se bo moral na drugem bregu boriti za vsakega od štirih otokov, mostove, ki vodijo do njih, pa je seveda zelo lahko razstreliti. Okrog je še gosto grmovje in drevje, med katerim je mnogo poti, kjer se kaj hitro lahko izgubiš. Ta gozdnat svet nudi oblegancem vse možnosti za lahek umik. Po vseh štirih otokih je mnogo bunkerjev in tudi mnogo oklepnih voz. Največ je prekanjeno zgrajenih protitankovskih ovir, ki v mnogih jarki in jamah ovirajo napredovanje oklepnih vozil. Gnezda za strojnice in puške silijo napadalca na boj pri vsaki pediti zemlje.

Naši vojaki, ki jim je bila naloga zavzeti to trdnjavo, so se vrgli nanjo in izpolnili svojo zelo težko nalogo z brezprimerno smelostjo in hrabrostjo. V prvih jutranjih urah so se s smelim udarom polastili železniškega mostu, nato pa so si krčili pot z ročnimi bombami in se vrgli takoj na tri zunanje otoke, katerih so se v nekaj urah tudi polastili. Druge posamične skupine so naskočile glavno trdnjavo na srednjem otoku. Sovražnikove sile, ki so bile sestavljene — kakor smo pozneje zvedeli — iz dveh divizij, so bile tukaj izredno močne. Posrečilo se jim je obkoliti nekaj naših skupin, ki pa so se jim poldrugi dan upirale. Kljub najhujšemu bombardiranju v jutru 22. junija se je srednja trdnjava, ki ima globoko podzemeljska zaklonišča, še vedno upirala. Na večer 24. junija je končno tudi ta trdnjava padla, potem ko so bili na mesto raztreseni letaki in so bili branilci pozvani k vdaji. Med tem napadom je zelo naraslo število dezertirjev. Mnogi so preplavali reko Bug, da bi prešli k Nemcem, katerim so pripovedovali, da je v srednji trdnjavi oddelke GPU, in njeni komisarji so silili vojake, naj se borijo. Točno streljanje našega topništva, možarnji naših naskakovnih oddelkov in trdnost naše pehote so prisilili garnizijo k predaji. Mesto in trdnjava Brest-Litovsk sta v nemških rokah in nemška vojska je osvojila tudi okoliške utrdbе in se je tako tudi pri svojem pohodu na vzhod odela v slavo. Prav tako, kakor je vojska rjavih srca v Nemčiji izločila boljševizem, bo Hitlerjeva silovljena armada rešila svet pred komunistično kugo.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 30. junija. Ip. Finski parnik so sovjetska letala bombardirala med Örtaharjem in Svartholmem. En član posadke je bil ubit.

V Karjuki sta bili sestreljeni dve sovjetski letali, ki sta porušili zasebno stanovanjsko hišo. Ena oseba je bila ubita, šest pa ranjenih.

18 sovjetskih letal je bombardiralo Vlavuoksen, kjer so porušila nekaj hiš. Tudi v Sertisalmi so sovjetski bombniki s svojimi bombami porušili neko hišo, kjer so večinoma prebivali delavci. Na Tainokovaki, Vjeksenicki in na Imatro so sovjetska letala izvedla nekaj napadov v nizkem poletu in so jih obisipala z ognjem iz strojin. Žrtve najbrž ni bilo.

V Helsinku so imeli štiri letalske alarme. Železniški promet med Helsinkom in Turkom je prekinjen. Sovjetska letala predvsem napadajo zasebne hiše in civilno prebivalstvo.

Prvo slovaško vojno poročilo

Bratislava, 30. junija. Ip. Slovaško vrhovno vojno poveljstvo je v noči od nedelje na ponedeljek izdalo svoje prvo vojno poročilo, ki pravi:

Prvi oddelki slovaške armade so po hudih borbah prodrli globoko na ozemlje Sovjetske Rusije. V sodelovanju z nemškimi vojnimi silami so slovaški oddelki zavejevali mnoge sovražnikove bunkerje. Slovaške čete so pri tem uplenile veliko množico vsakovrstnega vojnega ma-

teriala in so uzele tudi mnogo sovražnikovih vojakov.

Madžarsko vojno poročilo

Budimpešta, 30. junija. Ip. Generalni štab vojske poroča:

Močna skupina madžarskih letal je včeraj zjutraj ponovno bombardirala z uspehom vojaške objekte na sovjetskem ozemlju kot povračilo za sovjetske napade na Nagybanjo in Talaborfalvo. Bombe so povzročile na napadenih objektih požare in škodo. Vsa madžarska letala so se neopškodovano vrnila v svoja oporišča. Včeraj je napadlo kraj Csak ob Tisi sedem sovjetskih bojnih letal, od katerih so bila tri sestreljena. V Košicah je bil alarm, toda nad mestom se ni pojavilo nobeno sovražno letalo.

Švedska želi ostati izven spopada

Stockholm, 30. junija. Ip. Predsednik švedske vlade Hanson je včeraj govoril v nekem kraju blizu Upsare ter je rekel, da želi švedska v sedanjem spopadu na vzhodu ostati izven spopada. Predsednik vlade pa je s toplimi besedami govoril o bojih malega finskega naroda za svojo svobodo in za svoj obstoj.

Švedska vlada je dopustila prehod ene nemške divizije iz Norveške na Finsko, je rekel predsednik vlade, vendar pa je vlada zelo podrobno in obsežno proučila ves problem in je o tem vprašanju poučila tudi parlament.

Stockholm, 30. junija. Ip. Na prošnjo danske in finske vlade je švedska vlada sklenila sprejeti zaščito koristi obeh držav v Sovjetiji. Švedska pa bo zastopala še italijanske in romunske koristi. Švedska je že prevzela zaščito ruskih koristi v Nemčiji, na Madžarskem, na Slovaškem in slovaških koristi v Sovjetiji.

Italijanščina brez učitelja

Samo za osebe se rabijo naslednji samostalniški kazalni zaimki:

Ednina	Množina
za moški spol:	za ženski spol:
questi (le-ta)	—
costui	costei
colui	coloro
quegli (le-oni)	—

Ostanek srednjega spola:

ciò.

Zaimka questi in quegli sta zanimiva že zato, ker bi utegnili zavesti koga v zmotu, da predstavljata množinsko obliko. V resnici sta pa oba edninski obliki za moški spol in množinsko sploh nimata. Nanašata se na samostalniki, ki je neposredno pred njima; primer:

Il padre chiama il fratello; questi non lo ascolta. (Oče kliče brata; le-ta ga ne posluša.) Questi in quegli sta danes že posebnost in se pomalem umikata iz vsakdanje rabe.

Costui, costei — costoro imajo zaničljiv pomen: Kaj hoče tale tu? Che vuole costui (costei)?

Colui, colui — coloro se rabijo samo pred oziiralnimi stavki (ki jih uvajajo oziiralni zaimki: che — ki; il quale, la quale itd. — kateri, katera itd.): Colui che non aspetta non riceverà niente — kdor (=tisti, ki) ne čaka, ne bo dobil ničesar.

Ciò je prav za prav brezspolna oblika, ki jo slovenimo s »to« in je v slovenščini največkrat ne rabimo: kar (=to, kar) praviš, je res — ciò che dici è vero; to je res — ciò è vero. Ciò nadomešča tudi s questo in quello, z le-tom takrat, kadar mu sledi oziiralni stavek: tisti, ki to pravi, ima prav — colui che dice questo (nef ciò) ha ragione; quello (namesto: ciò) che dice è giusto — kar (=tisto, kar) pravi, je res.

Ciò se nadomešča tudi s: questa cosa ali samo z: la cosa: namesto »ciò non è vero« — račemo lahko »questa cosa non è vera«, ali: »la cosa non è vera«.

Boji v Siriji

Vichy, 30. junija. Ip. O položaju na bojišču v Siriji so se izvedele naslednje podrobnosti:

Ves angleški trud, da bi zlomil francoski odpor, je brezuspešen. Angleško vojno brodovje je bombardiralo francoske postojanke na obrežju. Na gorskem področju južno od Libana so se nekateri francoski oddelki v zaščito topništva umaknili, ta umik pa je prizadel sovražniku hude izgube. — V odseku pri Merdajungu ni bilo bojev. V južni Siriji so angleške čete v stiku s francoskimi, sovražni oddelki pa so vdrl v francoske postojanke severozahodno od Damaska, pa so jih z velikimi izgubami odbili. Dasi je posadka v Palmiri močno bombardirana, se je jutraj 28. junija močno držala in je prišla v zjutraj. Francosko letalstvo je skupno z letalstvom mornarice sodelovalo pri bojih zlasti v odseku pri Palmiri. Sovražno letalstvo je bombardiralo Deir-Es-Zor in je bilo med civilnim prebivalstvom nekaj žrtve. V zadnjih dneh je bilo zajetih na raznih odsekih 40 angležev, med njimi en polkovnik. Vsi ujetniki so takoj izrazili svoje občudovanje, da so se vojskovali samo proti Francozom in da niso nikjer videli Nemcev. Toda angleška in de Gaulleova propaganda sta vkljub temu širila te napačne trditve. Sirijo pa branijo samo francoske čete, ki kljub zgubam in velikim težavam v srditih bojih odbijajo napadalca, ki razpolaga z mnogo več četami in z večjim vojnim gradivom.

Vichy, 30. junija. Ip. Uradno poročilo pravi, da se na bojišču v Siriji dne 27. junija popoldne in dne 28. junija dopoldne ni zgodilo nič posebnega. Pri Damasku so Angleži brezuspešno poskušali prodreti v francoske postojanke in posadka v Palmiri se srdito upira angleškim motoriziranim kolonom. Letalstvo je nadaljevalo svoje delo in je bombardiralo blizu obale neko angleško ladjo. Sovražno letalstvo ni poseglo v boj.

Francija prekinila diplomatske zveze s Sovjetijo

Vichy, 30. junija. Ip. Uradno je bilo objavljeno, da je francoska vlada prekinila diplomatske stike s Sovjetsko zvezo.

Boljševiški agenti v Ameriki

Berlin, 30. junija. Ip. »Politična in diplomatska korespondenca« piše o delovanju boljševiških in angleških agentov v Združenih državah. Med sovjetskimi agenti v ameriških državah se je ustanovila posebna peta kolona, ki deluje v sporazumu z angleškimi agenti zlasti na severu Združenih držav. Ta sovjetska propaganda mora imeti zelo velik vpliv, kajti Roosevelt in Ickes, Knoks in drugi so te dni prav jasno govorili, da je treba Sovjetiji poslati pomoč. Sovjetska propaganda v Ameriki širi trditve, da bi nemška zmaga pomenila novo nevarnost za Ameriko, ker bi Nemčija grozila Ameriki, ko bi zasedla Sibirijo, čez morje in čez preliv, ki nosi ime Beringov preliv.

V Berlinu pa poudarjajo, da je prvo ameriško oporišče oddaljeno od polarnega območja 10.000 kilometrov. Vendar pa v Ameriki navajajo, da bi nemška zasedba Rusije poslabšala življenjske po-

Gospodarstvo

Racioniranje masti, slanin, olja in sladkorja

Tiskovni urad Vis. Komisarijata poroča: Počeniš z dnem 2. julija se bodo začele deliti pri običnih živilskih osebne nakaznice vzorca »Mod. C. A. I. G. A.« in »Mod. C. A. I. Z.«, ki bodo potrebne za nakup masla in sladkorja, ki so racionirani počeniš s 16. julijem t. l. v naslednji mesečni izmeri:

200 gramov masti
100 gramov slanin
100 gramov olja
700 gramov sladkorja

ki se jih lahko dobi pri razdelitvi.

Obroki živilskih maslaščb se lahko spremenijo in bodo morebiti zamenjane z maslom v okviru možnosti.

Zato se morajo prebivalci javiti pri svoji občini, kjer prebivajo, do 5. julija, da bodo dobili dve izkaznici, ki bodo za tekoči mesec zmanjšane na polovico količino določenih obrokov.

Obroki maslaščb in sladkorja ne spadajo producentom z njihovo družino in onim, ki z njimi

Zemljevid k bojem na Vzhodu

goje v tej državi. Takšne govorice in izmišljotine se širijo po Ameriki, Siriji pa jih ljudje, ki so lutke angleške in moskovske propagande.

Washington, 30. junija. Ip. Predsednik Roosevelt je podpisal več odredb vojaškega značaja. Tako je podpisal ukaz, ki pravi, da bo s prvim julijem vpoklicanih 900.000 mož na vojaško dolžnost, kar je 100.000 več, kakor pa v prejšnjem letu. Prav tako je odredil, da naj se uvede 19 novih uradov, ki bodo proučevali vojna znanstvena vprašanja.

Bolgari se vračajo v Skopje

Sofija, 30. junija. Ip. V Skopje je prišel drugi vlak, ki je pripeljal Bolgare, ki se vračajo iz Srbije. Druge vlake še pričakujejo.

Sofija, 30. junija. Ip. Semkaj je prišel novi nemški poslanik Becker, ki ga je na postaji pozdravil načelnik protokola v imenu zunanjega ministrstva.

žive v skupnem gospodinjstvu, in onim, ki imajo ta stvari na zalogi brez ozira na kakšni podlagi in brez ozira na količine.

Civilni zavodi s svojo kuhinjo in javni obrati (hoteli, restavracije, gostilne, penzion, kavarnе, bari in slinč) in lekarnе morajo najprej izjaviti, da nimajo nobenih količin živilskih maslaščb niti sladkorja, nato pa bodo zahtevali to od svoje občine med 5. in 15. julijem na osnovi srednjega stanja prehranjevalcev ali potrošnje v prejšnjem mesecu in dobili bodo poseben bon za nakupovanje pri občinskem prehranjevalnem uradu, ki velja za odgovarjajoči mesec (za julij polovični obrok, določen za osebo).

Ker je izjava civilnih zavodov, javnih lokalov in lekarn istovetna s podznanjem, Občinski prehranjevalni urad v primeru, da ne bo dobil izjave v določenem času, ne bo mogel izdati nakaznic za maslaščbе in sladkor, ki so racionirani.

Predznanje za mesec avgust

Vsaka živilska nakaznica ima tudi listič za predznanje za mesec avgust, ki jo mora dati lastnik svojemu dobavitelju do 18. julija, razen v primerih, če je postal lastnik proizvajalec z družino in oni, ki imajo zalogo maslaščb ali sladkorja; v tem primeru opozarjamo ponovno, nima pravice na živilsko nakaznico niti zase niti za svojo družino.

Dobavitelji bodo s svoje strani izročili občini do 20. dne v mesecu lističe za predznanje, ki jih bodo dobili od svojih kupcev, obenem s posebnim listom, v katerem bodo označili skupno vsoto lističev in količino maslaščb in sladkorja.

Na ta način bo moglo Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino v potrebnem času urediti in disponirati maslaščbе in sladkor vsem občinam v pokrajini.

Vse prebivalstvo in občine pozivljamo, da se zanimajo za navedena določila z razumevanjem težav v današnjem času in da sodelujejo z zaupanjem s predpostavljanim uradom za delitev živil, kar je v interesu splošne discipline, ki omogoča enako razdelitev vsem državljanom tudi teh živil, ki so tako potrebna za človeško preživljanje.

Končno sporočamo, da so določene najstrožje kazni za nepopolne in lažne izjave.

Nadzorstvo preskrbe in cen

Vest tajništva fašistične stranke o povečanju nadzorstva nad preskrbo in cenami je vzbudila splošno zadovoljstvo v Italiji. Kot je izjavil minister Sarena, je glavna svrha teh ukrepov, zagotoviti vsaki italijanski družini potrebne količine živil po znosnih cenah. Niso še znane podrobnosti o tej akciji, toda poznanje vprašanj po visoki hierarhijski stranke in dolgoletne izkušnje dajo upati, da bo to delo uspešno dovršeno. Kot smo že napisali, obstoje v našem mehanizmu discipline cen in potrošnje elementi, ki beže pred nadzorstvom in zakonito disciplino, ki ureja vsa ta težna vprašanja.

Danes je največji del potreb potrebščin, tako hranil kot nehranil, krit po domači proizvodnji. To pomeni, da na te cene nima vpliva zunanji trg, odnosno vplivi od zunaj. Upoštevati pa je treba tudi, da notranji proizvajalci stroški niso narasli, saj so meze in plače ostale nespremenjene. Tudi prevozniki stroški ne morejo bistveno vplivati na pozdravitev. Zanimivo je, da so narasle predvsem cene neracioniranih predmetov, za katere ni treba posebnih tehničnih priprav in strojev. Stranka bo vsekakor tu posegla vmes, ne brigajoč se, koga zadene s svojimi pravičnimi ukrepi.

Eksc. Visoki Komisar spet obiskal Dolenjsko

Povsod ga je prebivalstvo prisrčno sprejelo in navdušeno pozdravilo

Ljubljana, 30. junija. Včerajšnje nedeljo je Eksc. Visoki Komisar porabil v to, da spozna našo lepo in bogato Dolenjsko in njene prebivalce. Eksc. Visokega Komisarja je spremljala njegova gospa soproga, njegov osebni tajnik g. Ruffini in drugi odličniki.

V Trebnjem

Visoki gostje so prišli v Trebnje ob eni uri na 10. Trg je bil slavnostno okrašen. Povsod so vihrale italijanske zastave, okna pa so bila ozaljšana s cvetjem in girlandami. Najlepše je bilo okrašeno občinsko poslopje. Ob začetku je bil postavljen velik slavolok z napisom: »Viva Duca!« Visokega gosta je pozdravila vojaška koračnica in strumna četa vajakov, ki so nastanjeni v trgu. Ob cesti so stali šolski otroci, ki so imeli v rokah zastavice in cvetje ter so navdušeno pozdravljali visoke goste. Ko je Eksc. Visoki Komisar pregledal izvršeno vojsko in pozdravil zastavo, se je podal proti zelenjem in zastavam ovenčani tribun pred občinski dom. Tu so visokemu gostu predstavili trebnjskega dekana g. Tomažiča, sodnega starešino, notarija, zdravnika in druge odličnike. Preden je Visoki Komisar stopil na tribuno, mu je kmečka žena Bukovec Marija iz Račega sela izročila napisano prošnjo. Ko je Visoki Komisar izvedel, da ji je mož padel v zadnjih dneh prevrata, njej pa zapustil trinajst otrok, je takoj segel v denarnico in ji dal večjo vsoto denarja. Žena se mu je s solzami v očeh zahvaljevala. Tudi z občinskimi reveži se je precej časa pogovarjal. Prav tako se je rokoval z vsemi učiteljicami in učitelji. Učenka mu je izročila velik šopek poljskega cvetja. Enak šopek je dobila tudi soproga Visokega Komisarja. Zelo se je Visoki Komisar zanimal za lepe narodne noše, katerih je bilo precej zbranih pred tribuno. Z besedami: »Želim vam, g. Visoki Komisar, da bi vam bilo življenje med nami posuto s cvetjem«, so dečki in deklice položili pred Visokega Komisarja veliki kiti cvetja. Potem je Visokega gosta pozdravil občinski zastopnik Ivan Ban. Dejal je:

Pozdravni govor občinskega zastopnika

Ekscelencal

V imenu prebivalstva tebanjskega okraja se vam, Ekscelencal, toplo zahvalim za visoko čast, katero ste nam izkazali s svojim odličnim obiskom. S tem ste nas bogato nagradili in mi vsi smo vam, Ekscelencal, globoko hvaležni.

Ta kratek čas, ko bivate med nami, ostane za nas nepozaben in za vedno lep spomin v naših hvaležnih srcih.

Vsi prebivalci trebnjskega okraja globoko občutijo vašo plemenito skrb in dana mi je prijetna naloga izraziti vam, Ekscelencal, v imenu vseh obliko zvestobe, delavnosti in vdanosti.

Hočemo izvrševati vaše ukaze, ker so in bodo v dobrobit nas in vsega ljudstva.

Danes smo ponosni, da smo postali enakovredni državljani s pravičnim ukazom Njegove Veličanstva Kralja in Cesarja ter Duceja, in prosim vas, Ekscelencal, da ste na najvišjih mestih tolnač naših dobrih, vernih src.

Veličasten sprejem v Novem mestu

Obisk Visokega Komisarja je bil za dolenjsko metropolo, ki ga je izbrala za svojega častnega občana, lep praznik

Novo mesto, 29. junija.

Prebivalstvo Novega mesta je z velikim veseljem sprejelo vest, ki jo je preko občinskega odbora pred dnevi sporočil okrajni komisar g. dr. Griselli, da bo Eksc. Visoki Komisar v bližnji bodočnosti obiskal Novo mesto in se ob tej priliki seznanil z vsemi vprašanji in potrebami mesta ter njegovega prebivalstva. Čim je bil sporočen točen datum visokega in nad vse pomembnega obiska, se je mesto začelo pripravljati, da bi kar najbolj slovesno sprejelo visokega gosta. Zadnje dni je mesto kar oživele samih priprav za sprejem. Povsod so bili na delu delavci, ki so zadnji dan predpripravili s svojimi okrasitvenimi deli dali mestu slavnostni značaj, kakršnega doslej še ni imelo. Pred poslopjem okrajnega glavarstva so postavili lep slavolok v obliki črke »M«, pred magistratom visoke in s fašističnimi emblemi lepo okrašene drogeve za zastave in zopet slavolok pred mestom. Vse hiše so bile v italijanskih zastavah. Bohotno je bil okrašen Glavni trg, ki je ves plapolal v samih državnih in fašističnih zastavah. Mesto je bilo polno slik Kralja in Cesarja ter Duceja. Vse to so pozivali številni napisi, ki so poveljevali veličino in moč italijanskega imperija. Skratka, mesto je bilo okrašeno kakor še nikoli.

Sprejem pred okrajnim glavarstvom

Ze mnogo pred napovedano uro prihoda gospoda Visokega Komisarja se je prebivalstvo iz mesta ter bližnje in daljne okolice vključilo deževnemu vremenu začelo v velikih množicah zlivati po mestnih ulicah in na Glavnem trgu, kjer se je vršila glavna slovesnost. Proti enajsti uri je bila cesta do glavarstva do Glavnega trga polna občinstva, ki je hotelo videti in pozdraviti moža, ki je postavljen na čelo ljubljanske pokrajine, in v katerega roke je bilo položena bodočnost našega ljudstva.

Na okrajnem glavarstvu, kjer je bil prvi sprejem so se zbrali novomeški odličniki in predstavniki uradov ter ustanov. Med drugimi so tukaj g. Visokega Komisarja sprejeli: mestni župan dr. Polenšek, mil. gospod prošt Čerin, predsednik okrajnega sodišča dr. Barle, šefi vseh uradov in šol, okoliški župani in dekanjska duhovščina. Točno ob 11 se je Visoki Komisar z gospo soprogo in s svojim spremstvom, v katerem sta bila tudi divizijski general F. Romero in okrajni politični komisar dr. Griselli, pripeljal pred okrajno glavarstvo. Tukaj je bila postavljena častna četa vajakov z zastavo. G. Komisar je izkazal čast zastavi in obšel častno četo, nakar je odšel v prostore okrajnega glavarstva, kjer mu je dr. Griselli predstavil zbrane zastopnike oblasti in prebivalstva. Gospod Visoki Komisar je vsakemu prijazno stisnil roko in se z nekaterimi zadržal v krajšem pogovoru.

Gospod Visoki Komisar je nato odličnike nagovoril s kratkim nagovorom, ki ga je sproti prevajal njegov osebni tajnik. V svojem nago-

živelo Njegovo Veličanstvo Kralj in Cesar, živel Duce, živel naša Ekscelencal

Zahvala Visokega Komisarja

Za iskren pozdrav se je g. Visoki Komisar lepo zahvalil. Italija ne zahteva od vas, drugega, je dejal Eksc. Visoki Komisar, kakor popolno lojalnost. Italija bo, kakor sem vam že obljubil, vedno spoštovala vašo vero, šego, navede in kulturo. Zahtevala pa bo tudi delavnost, kajti le v njej je zagotovljena boljša bodočnost. Vse gospodarske težave bomo rešili kar moči povojno in kolikor jih bo mogoče v teh razmerah. V nadaljevanju govora je dejal, da bo strogo zahteval izpolnjevanje vseh njegovih naredb in zakonov, ki so v dobrobit ljudstva. Poznam prebivalstvo, je dejal, vem, da je delavno in pridno. Prepričan sem, da bo sožitje med nami zelo dobro. Oblasti bodo šle na roko vsem tistim, ki so delavni. Tudi Duce izhaja iz delavske družine in prav dobro so tudi njemu znane potrebe delavcev. In Duce se prav zaradi tega dejstva še posebno zanima za delavce in njih potrebe. Z ozirom na to, da je Italija stopila v vojno z Sovjetsko Rusijo pa je Visoki Komisar dejal:

Nismo napovedali vojne proti ruskemu narodu, ampak proti komunizmu. Proti tistemu komunizmu, ki je naredil iz cerkva hleve, ki je razdelil družine, ki je popteval vrednost narodove vere in družine. Kdor še verjame v komunizem, naj grez čez mejo, pa se bo lahko na lastne oči prepričal, kakšni so njegovi sodovi. Ta prvi naš sestanek, je najboljšje znamenje za dobro sožitje v bodoče. Želim vam, vašim družinam in vašim otrokom najboljšo sožitje in mir med nami.

Nekaj besedi je spregovoril tudi Crnim srajcem. Zaključil pa je svoj govor takole: »V tem trenutku mislimo na Kralja in Cesarja, na Duceja, ki sledita z velikim zanimanjem potrebam tega kraja. Živel Cesar, živel Duce!«

Gromko so odjeknili klici: živel Kralj in Cesar, živel Duce!

Potem si je Eksc. Grazioli ogledal še nekatere urade in se napotil v cerkev. Pred cerkvijo se je poklonil pred spomenikom padlih vajakov. Pri vstopu v cerkev so orgle lepo zadonele in pevec so zapeli priložnostno pesem. Cerkev je bila lepo razsvetljena. Pred oltarjem je nekaj časa molil, potem pa si ogledal cerkev samo.

Visoki gostje so nato sedli v avtomobile in se odpeljali med vzkljanjem občinstva dalje

proti Mirni peči

Tudi tu je bil prirejen lep sprejem, ki pa ga je na žalost motil dež. Eksc. Visokega Komisarja je pozdravil mirnopeški župan g. Alojzij Povše. Tudi tu je bila zbrana šolska mladina in gasilci. Deklica je izročila g. Visokemu Komisarju spet lep šopek cvetja. Tudi v Mirni peči je imel Eksc. Visoki Komisar kratek nagovor. Po govoru si je ogledal občinski dom in se zanimal za gospodarski položaj občine, njene ceste in druge občinske potrebe. — Spet so zabrnili motorji, in avtomobili so izginili iz okvira.

voru je Visoki Komisar dal izraza svojemu zadovoljstvu, da more pozdraviti zastopnike oblasti in da more to priliko porabiti, da preko njih pozdravi vse prebivalstvo novomeškega okraja. Izrecno je poudaril, da mu je Duce naročil, naj sporoči, da se bo uprava ljubljanske pokrajine vršila tako, kakor to predvideva statut za to pokrajino. Ker sta domača oblast in prebivalstvo lojalna in ker veruje v častno besedo zastopnikov prebivalstva, je vse domače oblasti pustil na njih mestih. Od sodelovanja med njim in domačimi oblastmi ter prebivalstvom računa z najboljšimi uspehi, ki jih bo zagotovilo zlasti popolna pravičnost, ki jo bo zahteval od vseh uradov in oblastnikov, ki morajo zlasti vso pozornost posvečati revnim delavnim slojem, katere je treba enako visoko ceniti kakor vse ostale. Gospod Visoki Komisar je v svojem govoru opozoril na vojno osištih sil proti Sovjetski Rusiji, glede katere je poudaril, da to ni vojna proti ruskemu narodu, marveč proti boljševizmu, ki je ruskemu narodu uničil vse visoke moralne vrednote. Predstavniki prebivalstva je v zvezi s to ugotovitvijo prosil, naj ob vsaki priliki ljudstvu tolnačijo razliko, ki jo je treba delati med ruskim narodom in boljševizmom, proti kateremu bo nastopal z vso strogostjo in ga preganjal kot največjega sovražnika človeštva. Okoliškim županom je g. Visoki Komisar obljubil, da bo v bližnji bodočnosti posamič obiskal vsako občino. Z mislijo na Kralja in Cesarja ter Duceja je Eksc. Visoki Komisar zaključil svoj govor, ki so ga zbrani večkrat prekinili z živahnimi odobravanjem.

Z okrajnega glavarstva se je g. Visoki Komisar odpeljal pred poslopje divizijskega poveljstva, kjer je prisostvoval dviganju zastave, ki ji je izkazal čast.

Slovesnost na Glavnem trgu

Medtem se je obširni Glavni trg do kraja napolnil. Tukaj so bili postavljeni častni oddelki vojaštva, zastopstvo fašistične stranke z zastavo, gasilci v krojih, šolska mladina, narodne noše, zastopniki vseh občin novomeškega okraja, zastopstvo usnarjev iz Mokronoga. Točno po programu se je g. Vis. Komisar pripeljal na Glavni trg med razgibanjo občinstva. Godba mu je v pozdrav zaigrala himno, mladina in odrasli pa so mu živahno vzklicali. Najprej je obšel zbrane vojaške oddelke in izkazal čast fašistični zastavi, nato pa je stopil na pripravljeno častno tribuno. Tukaj ga je pozdravil mestni župan in mu izrekel iskreno dobrodošlico ter mu zagotovil lojalnost in hvaležnost novomeškega prebivalstva.

Visoki gost se je županu zahvalil za topel sprejem, nato pa spregovoril zbranimu prebivalstvu, kateremu je izrazil svoje veselje, da ga je našel takšnega, kakršnega si je želel, namreč lojalnega in hvaležnega. Obljubil mu je, da bo pravično skrbel za njegov gospodarski dobrobit in ga večkrat obiskal. Z najboljšimi željami za dobro vsega slovenskega prebivalstva je z vzklikom »Dobro delo!« Zaključil svoj nagovor.

Izročitev diplome častnega občanstva

Z vsem svojim spremstvom je nato Visoki Komisar ob navdušenih pozdravih zbrane mladine odšel v razkošno okrašeno sejo dvorano, kjer je bil že zbran mestni svet, ki mu je ob vstopu priredil živahne ovacije. Visoki gostje so zasedli častne segrade, nakar je župan stopil pred Visokega Komisarja in s kratkim nagovorom sporočil, da ga je mestni svet na svoje plenarni seji izvolil za častnega občana in ga prosil, naj sprejme pergamentno listino o tem imenovanju, kot znak spoštovanja in vdanosti mestnega prebivalstva mestni ključ, kot spomin na mesto pa kip ustanovitelja Novega mesta. Gospod Visoki Komisar je vidno presenečen in vzradošen sprejel znake častnega občanstva in v svoji zahvali za lepo počastitev poudaril, da bo te znake hranil kot najlepši spomin na slovensko ljudstvo, ki bo s strani fašistične Italije deležno največje skrbi, da se bo moglo na svojih lastnih tradicijah kulturno in gospodarsko dvigniti čim višje. Mestni svetniki so mu s ponovnim aplavzom izkazali veselje nad njegovim obiskom, nakar se je g. Visoki Komisar z vzklikom »Živio Novo mesto!« od njih poslovil.

Ogled novomeških ustanov

Z mestnega magistrata se je gospod Visoki Komisar odpeljal na ogled kapitelske cerkve, pred katero ga je pričakoval mil. gospod prošt Čerin z domačo duhovščino. Visoki gost si je z zanimanjem ogledal to novomeško stavbarsko umetnino ter se zlasti zanimal za veliko dragocenost, ki jo ta cerkev predstavlja: Tintorettova oltarna slika sv. Miklavža. Visoki Komisar si je ogledal tako tudi edinstveno gotsko kriptu. Tukaj je obljubil, da bo oskrbel denarna sredstva, s katerimi bo omogočena obnova te novomeške znamenitosti. Pri odhodu mu je gospod prošt izročil lep album s slikami zunanjsčine in notranjsčine kapitelske cerkve.

Sledil je ogled kmetijske šole na Grmu. Pred šolo ga je pričakal in pozdravil ravnatelj inž. Matija Absec z vsem osebjem šole. G. Visoki Komisar se je zelo zanimal za ustroj šole in naročil, naj se takoj izvršijo vse predpriprave, ki naj omogočijo otvoritev višjega tečaja na tej šoli.

Z Grma se je g. Visoki Komisar odpeljal k ruševinam poslopja tukajšnje ljudske šole, ki je postala žrtev bombe in plamenov. Od tu je odšel v poslopje tukajšnje gimnazije, kjer je sedaj nastanjena vojaška bolnišnica. Pred bolnišnico ga je s svojimi sodelavci pozdravil šef-zdravnik. Eksc. Visoki Komisar si je ogledal ureditev vojaške bolnišnice in se ob tej priliki prijazno pogovarjal z bolnimi vojaki, ki so v tej bolnišnici na zdravljenju.

Z ogledom vojaške bolnišnice je bil dopoldanski spored uspešnega obiska zaključen.

Šport

Lahkoatletski nastop ZSK Hermesa

V soboto in nedeljo je priredil ZSK Hermes lahkoatletski nastop, pri katerem je sodelovalo 65 atletov. Na telovadnici v Tivoliju v soboto sicer ni bilo mnogo gledalcev, zato pa je bila v nedeljo udeležba kar zadovoljiva. Veliko zanimanje je bilo za odbojko, ki je bila tudi na sporedu. Rezultati tekmovalja so deloma zaradi vremena le povprečni:

I. predtek: 1. Račič, Hermes 12, 2. Sodnik, Ilirija 12,3, 3. Lončarič, Planina 13.

II. predtek: 1. Mencinger (I) 12,7, 2. Lušicky (P) 13,1, 3. Boltavzar (H) 13.

Tek na 200 m, juniorji: 1. Bratož (P) 25,2, 2. Zupančič (H) 25,7, 3. Mencinger (I) 26.

Tek na 1500 m: 1. Košir (P) 4:12,2, 2. Potonik (P) 4:22,9, 3. Srakar (H) 4:23,2.

Tek na 400 m, I. predtek: 1. Skušek (P) 55,8, 2. Kraner (P) 57, 3. Pleničar 57,4.

Tek na 400 m, II. predtek: 1. Mravlje (P) 57,3, 2. Glonar (I) 59.

Tek na 100 m finale: 1. Račič (H) 11,4, 2. Boltavzar (H) 11,9, 3. Sodnik (I) 11,9.

Štafeta 4 × 200 m: 1. Planina 1:39,3, 2. Hermes 1:41,2.

Skok v daljavo: 1. Nabernik (P) 6,13, 2. Bačnik (P) 6,10, 3. Polak (H) 6,10.

Skok v višino: 1. Bratovž (H) 1,70, 2. Slanina (H) 1,70, 3. Polak (H) 1,65.

Met kroglice: 1. in 2. mesto si delita Malič in Kosec (oba Hermes) 11,65, 3. Merala (P) 11,54.

Met kopja: 1. Kraner (P) 46,41, 2. Rigler (P) 46,01, 3. Urbančič (P) 43,50.

Štafeta 4 × 100 m: 1. Hermes I. 46,8, 2. Ilirija 47,3, 3. Planina 47,4, 4. Hermes II. 48,4.

Met diska: 1. Kajfež (H) 37,87, 2. Dobovšek (I) 37,54, 3. Slamič (I) 36,68.

Skok s palico: 1. Bratovž (H) 3,05, 2. Janež (P) 2,80, 3. Glavič (H) 2,60.

200 m seniorji: 1. Račič (H) 24,7, 2. Lušicky (P) 2,80, 3. Glavič (H) 2,60.

Tek na 1000 m, juniorji: 1. Jovan (P) 2:53,7, 2. Sedej (P) 2:56,3, 3. Bašin (H) 3:04,5.

Polfinalna tekma za pokal SNZ. V nedeljo je bilo zaključeno polfinalno tekmovalje za pokal SNZ. Revanžni tekmi sta odigrala SK Ljubljana in SK Mars ter ZSK Hermes in SK Slavija. Tekma med Ljubljano in Marsom se je zaključila neodločeno 3:3. V prvem polčasu je dosegla Ljubljana rezultat 2:0, vendar v drugem polčasu ni mogla uspeti. Poznalo se je, da je bil v začetku igre poškodovan St. Bertonec. Rezultat tekme med SK Hermesom in SK Slavijo dokazuje jasno, da je bil Hermes ves čas igre v premoči. Ze v prvem polčasu si je zagotovil z nasokom štirih golov premoč, v drugem polčasu pa je Hermes zvišal rezultat na 7:1. Tako prideta Hermes in Ljubljana v finale.

Juniorski rezultati: Ljubljana : Hermes 0:2, Svoboda : Slavija 5:2.

Korotan : Mladika 2:2 (1:). Moštvi sta igrala za pokal, ki ga je svoj čas razpisal dr. I. Zajc. Če bi Korotan letos zmagal, bi dobil pokal trajno v last. Ker je bil rezultat tekme neodločen, pa je žreb naklonil pokal Mladiki. Mladika je igrala prav lepo.

Juniorski rezultat. Grafika : Korotan 1:0.

Nogometni igralec BSK prestopil h Gradjan-skemu. Bivši levi half BSK v Belgradu in član bivšega jugoslovanskega reprezentančnega te-ama Lehner je izstopil iz belgrajskega nogometnega kluba BSK in se vpisal pri Gradjan-skem v Zagrebu.

Rešitev

Mnogo povoda imamo za to, da z velikim razupanjem gledamo v novi čas. Tisti, ki hvalijo preteklost, pravijo: »Pa vendar ni bilo še nikoli tako dobe, ko bi tako nesramno tajili Boga!« Res je, in tudi nikoli niso Boga še tako preklinjali, kot ga v tem stoletju. Pa je tole vprašanje prav tako resnično: Ali so ljudje kdaj v kakem stoletju toliko molili, kot v tem? Se v nobenem! Naj kdo navede še toliko svetnikov iz prejšnjega stoletja, pa mu obratno lahko postržemo za dejanji krščanskega junaštva te naše dobe, ki so postala tako vsakdanja, da se že nihče ne zmeni dosti zanje, ki se pa prav tako in še bolj žarko svetijo, kot oni iz preteklosti.

Prav tako utegne kdo upravičeno reči: »Se nikoli ni bilo kako stoletje tako nemoralno, kot je sedanje.« A sprito te trditve je spet vprašanje tu: »Kje imamo kako dobo, ki bi se mogla izkazati navzlic najhujšim skušnjavam s tako množico tednostnih zgledov, zlasti med mladino, kot je bilo sedanja?« Tudi tu se glasi odgovor: Ni se more! Tako je: Duhovi se lotijo; tu je Kristus, ondi satan. Nikoli pa ne bomo s svojim delovanjem za gradnjo krščanskega časa napredovali, če bomo zmeraj dejali, da je sodobni rod zanič in da je bilo prej vse boljše. Katoliško udejstvovanje ima svoje korenike v katoliških ljudeh. Katoliško udejstvovanje ni ugovor, ni obramba, ampak je napad v smislu Kristusovem. V zavzemanju, a ne v obrambi, je katoliško udejstvovanje. Počivanje je v katolištvu zmeraj pomenilo začetek propadanja.

Brezbožniki, svobodomiselniki, poganski kristjani so se tudi v katoliških pokrajinah tako razčepirili, da je bilo zares videti, ko da večidel prebivalstva ni več krščanskega, nikar katoliškega duha. Sprito tega spoznanja utegne pomagati samo katoliška možata dejavnost, ne pa le protest iz papirja, ki se je v našem stoletju tako razširil. Če pogledamo zvezke kaknega katoliškega časopisa iz zadnjih 10 let, se bomo začudili, kolikokrat, kako vneto, kako prosoče ali grozeče, kako modro in tudi junaško smo zoper to in ono protestirali, ne da bi s tem kaj spremenili obličje javnosti. To naj bi nas poučilo, da tako ne gre več. Le katoliško udejstvovanje v javnosti utegne kaj zaleči.

Če zasledujemo potek zgodovine! Izkaze se, da se je dalo krščanstvo od konca 17. stoletja spetka počasi, nato pa zmeraj bolj hitro pregnati v cerkvene prostore, dokler se večini ljudi ni zdelo samo po sebi umevno, da je v vseh gospodarskih, kulturnih in družabnih vprašanjih nastala, če že ne teoretična, pa vsaj praktična ločitev od Cerkev.

V sponah zunanjih oblik se katoliška duša zmeraj bolj iztrpava. Resnična siromaščina naših dni je zavest, da je mednarodno organiziran kapital, ki je postavil zveženj akcij na mesto človeške vesti, povzročil neznošno suženjstvo med narodi. To brez dvoma draži vse siromake, ki so le na zemljo navezani, a duše drugih so napolnjene z boleznimi skrbmi. Dela in kruha je dovolj na svetu. Mednarodni kapital pa si dobiček dela lasti skoraj izključno zase in celo iz grabežljivosti uničuje sadove zemlje. Zato se ni čuditi, če se množice, ki so brez Boga, zmeraj zaletavajo proti tej trdnjavi. Krvavejih glav, zmeraj bolj brez pravice, pa se morajo umikati nazaj. Ljudje z vero pa spoznavajo, da je na svetu le eno sredstvo, ki se da z njim streti oblast hudobne, čigar spaka je zmeraj najprej in vedno vidna v denarju, in to je molitev: Libera nos a malo — Reši nas vsega hudega!

Bedarija! poročajo ljudje. Tudi v vrstah dobrih kristjanov je mnogo takih, ki se razhujajo, če jim govoriš o rešitvi časa z molitvijo. Razumarstvo se je v nas tako zasidralo, da se razjezimo, če nam kdo le omeni, da utegne zvera gore predstavljati. Razumarstvo je množici ljudstva naravnost vzelo vero v moč molitve.

In vendar hoče naš narod spet moliti. Za to imamo javne dokaze. Spominimo se le množice pri procesiji na Rakovniku 25. maja. Matere so prošile pomoči za svoje otroke, očete za moč, da bi prenašali budo in bili v ljubezni do Boga pripravljani pomagati svojemu bližnjemu. Skupna, ponižna molitev nas bo privedla do zaželeno rešitve.

Iz Goriške pokrajine

Kratek pregled sadnega trga v mesecu juniju. Goriški sadni trg v mesecu juniju je močno trpel pod posledicami mrzle in deževne spomladi in raznih uim v zadnjih tednih. Zapadna Brda — Medana, Dobrovo, Vedrijan, Šmartno —, so zaradi teh nepravil imela komaj 20 odstotkov rednega pridelka češenj. Prvih češenj ni bilo skoraj nič. Poznejše vrste: debelice, cepeljenke, čuparce, kosenke je tudi zelo oškodovalo mrzlotno vreme, potem pobrala pa še toča. Nižja Brda: Vipolže, Cerovo, Števerjan in sosedne vasi so imela več pridelka. Zlasti češnje-divjaki so kazale prav lepo. Zaradi trpežnosti so prikladne za izvoz. Zaradi deževja so pa močno pokale in niso bile primerne za izvažanje. Boljša kot v Brdah je bila letina za češnje na Vipavskem. V predelu pod Trnovskim pogorjem, v Solkanu, v Kronbergu, pri Smihelu, v Ozeljanu, v Šempasu in v Črnicah je bilo precej prvih češenj. Tudi pridelek poznejših vrst je bil skoroda zadovoljiv; škoda, da je zaradi dežja mnogo prvovrstnega blaga popokalo. Dornberg, Prvačina, Batuje in Rihenberg so imeli polovičen pridelek. Češnje so se izvažale skoro izključno samo v Nemčijo. Mnogo dni so izvozniki v Gorici odpremili po 8 do 12 vagonov češenj. Blago se je odpošiljalo skrbno in vzorno naloženo v vagonih s hladilnimi pripravami. Vsak tak voz je peljal prično 5000 kg češenj. Cene za zdravo, trdo in trpežno blago so bile v začetku uradno določene s L 3,40 za kg. Zaradi splošno slabe letine v vsej državi je bila okrog sv. Rešnjega Telesa uradna cena dvignjena na L 4,50. Cena je bila primerna, samo škoda, da je slabo vreme uničilo polovico in še več pridelka in se je izvoz zelo skril, ker velik odstotek blaga ni bil sposoben za izvoz.

Slučna usoda kot češnje je zadela tudi grahi. Tudi po tem priljubljenem našem sadežu je bilo veliko popravil. Nemčija ga je kupovala, kar ga je bilo. Uradna cena je bila določena z 2 lirama za kg. Kmet ga je prodajal po 1,60 do 1,80 L, kar je zelo visoka cena. Nekaj dni ga je odšlo po 2 do 3 vagone. Toda tudi v tem slučaju je slabo vreme zelo toplo naše pridne in vzorne poljedelce in vrtnarje: pogosti dež ni dopustil, da bi sadež lepo dozorel. Razne druge povrtnine: solate, kolarabe, ohrovt, radič so se prodajale po običajnih normalnih cenah; porabili smo jih pa večino doma. Breskvam je mnogo škodovala slana. Blizajoči se trg z breskvami ne obeta biti obilen in ne živahen. Občuti se tudi pomanjkanje modre galice.

Bohinjski predor. Po zanesljivih poročilih, ki sma jih dobili, gredo popravila v velikem železniškem predoru, ki veže Podbrdo z Bohinjsko Bistrico, h koncu. V kratkem se bo na tej progi omogočil reden železniški promet.

Drobne novice

Koledar

Danes, torek, 1. julija: Jezusova Rešnja Kri; Teobald, spoznavalec.
Sreda, 2. julija: Marijino obiskanje; Proces, mučenec; Oton, škof. — Prvi krajec ob 5.24. — Herschel napoveduje dež.

Novi grobovi

† V Laškem je v soboto, 28. junija mirno v Gospodu zaspala gospa Marija Braz, vdova železniškega čuvaja. Pokopani so jo v ponedeljek dopoldne. Naj ji sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† Gorje pri Bledu. Dne 24. t. m., na dan svojega patrona Janeza Krstnika, je bila pokopana 77 let stara mežnarjeva mama, ga. Ivana Cerne, posestnica in gostilničarka v Gorjah, poznana po vsej gornji dolini po svoji dobroti in darežljivosti. Pokojnica je bila prava gorenjska korenina, vedrega značaja, pripravljena pomagati povsod, kjer je bila njena pomoč potrebna. Ni v gornji dolini skoraj revne hiše, da ne bi botrovala, med drugim tudi najdenke — ciganu Silvestru, ki je danes poznan muzikant in po njeni volji zaveden katoliški fant. Svojo bolezen je bogu vdano prenašala, imela je le željo, da bi bila cerkveno pokopana. Njeno željo je oblast uslišala, zato se je zbralo pogrebcev iz vse gornje doline. Pokopali jo je upokojeni ameriški župnik, ki prebiva sedaj na Bledu, ki je prej opravil peto črno sv. mašo. Ker je bila pokojna poznana po vsej Sloveniji, mnogi za njen pogreb niso vedeli, zato se jo bodo sedaj v molitvi spominjali. Svoje otroke je vzgojila kakor pač zna zavedna slovenska mati. Francka je sedaj v Ljubljani, kjer je njen mož Vavpotič tajnik na Visokem Komisarjatu, Ivica je poročena z Resmanom v Radovljici, sin Gustelj pa je v Ljubljani višji poštni uradnik. Naj rajni mami sveti večna luč! Zalujočemu so-progu in otrokom naše iskreno sožalje.

Osebnosti

— Promocija. Na medicinski fakulteti zagrebške univerze je bil promoviran za doktorja vsega zdravilstva gospod Emil Metsetiz iz Ljubljane.

— Na pravni fakulteti univerze v Ljubljani je bil diplomiran tajnik Kmetijske zbornice gospod inž. agr. Suhadolc Jože iz Suce, Dobrova pri Ljubljani. Cestitamol!

— Na gradbenem oddelku tehniške fakultete v Ljubljani sta bila diplomirana za gradbeno inženirja gg. Brežnik Vinko iz Ljubljane in Sirca Ante iz Splita. — Cestitamol!

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Krasen film iz Dolomitov

Planinski rudnik

(Ho visto brillare le stelle)

Maria Gardena, Ennio Carlesi

Kino Matica, telefon 22-41

Danes polednjic

(La menzogna) **LAŽ** (La menzogna)

Dramatična pustolovščina mladega dekleta, ki jo laž iz usmiljenja požene v hribov usodo in trpljenje. V glavni vlogi: Hilde Krahl

Kino Stoga, telefon 27-30

IDEJE NAPRODAJI

Film iz življenja umetnika. V gl. v. Lilián Herman, G. Porcell, Dimitri Murat in drugi. Film je opremljen s 431 napol. Poleg tega predvajamo kratke filme: Življenje in konec ladje S. Giorgio

Kino Union, telefon 22-21

čitnice prav z današnjim dnevom tudi že končale, potem ko so videli v svojih spričevalih žalostna znamenja, ki so jim napovedovala izpite ob koncu počitnic ali kar je še huje uveljavljanje starega študentskega izreka: Repetitio est mater studiorum! Kakor čujemo, je letošnje šolsko leto razmeroma še dokaj ugodno končalo za šolsko mladino, tako da repetentov ne bo preveč. Marsikdo se mora zahvaliti tudi razmeram, ki so mu dovolile, da se je izmuznil skozi klešče, ki bi ga skoraj gotovo ob drugih časih zadržale v istem razredu.

— Pevska tekma bo 13. julija v Operi. Dopoldne istega dne ob 10 bo pevška preizkušnja vseh nastopajočih tekmovalcev, ki naj prinesejo s seboj note za pesmi, ki jih bodo peli. V prvem delu bodo nastopili tekmovalci, ki jim bo ta nastop prvi pred javnostjo, v drugem delu pa tisti tekmovalci, ki so bili odkriti na lanskim tekmah in ki bi se radi predstavili letos občinstvu. Za občinstvo bo zanimivo spoznati in ugotoviti njihov napredek. — Med tekmovalkami, ki so bile lani nagrajene, je tudi Vilma Bukovec, sopranistka, ki se šola pri priznani pevski pedagoginji Jeanetti Foederspergovi.

— Deževno in hladno vreme. Po vročih dnevih preteklega tedna je nastopilo v soboto deževno in hladno vreme. V soboto zjutraj je začelo deževati in je bilo cel dan slabo, mestoma deževno vreme. Nedelja je bila prav hladna in je bila najvišja toplota popoldne dosežena do +17 stopinj, ko je znašala drugače v preteklem tednu toliko najnižja jutranja toplota. Po zapiskih meteorološkega zavoda smo imeli n. pr. pred 5 leti 28. junija najhujšo vročino, ko je bila dosežena najvišja in prav rekordna temperatura +38, kar je za naše kraje bila prava redkost. V juniju je bila povprečna mesečna najvišja temperatura +30 stopinj Celzija.

— Društvo zoboteknikov v Ljubljani poziva vse članke na redni občni zbor, ki bo 5. julija ob 20 v Vegovi ul. 8-1. Dnevni red je objavljen na oglasni deski v društvenih prostorih.

— Darovi Rdečemu križu. V počastitev spomina prijatelja Ferda Juvanca je daroval g. mr. ph. Gvido Bakarčič Rdečemu križu, sekciji za soc. pomoč 100 lir. — Knjižarna Glasbene Matice je darovala Rdečemu križu 80 Lir namesto venca na grob g. ravnatelju Ferdu Juvancu. — Rdečemu križu je daroval kot podporo socialni akciji g. župnik Lavrič z Brezovice 150 Lir. — Najiskrenejša hvala.

— Učiteljski socialni pomoči so darovali: rodbina Klečnikova 300 din namesto venca na krsto g. Jakoba Zalaznika. »Dom učiteljev« 200 din namesto venca na krsto gg. Zavrhanove. Sostanovalec pok. g. Ferda Juvanca 120 lir namesto venca v počastitev njegovega spomina. — Iskrena hvala.

— Sremska Mitrovica je po objavi zakona v »Narodnih novinah« izpremenila ime v Hrvatska Mitrovica.

Ljubljana

I V pol leta nad 15.000 sprejetih bolnikov. V ponedeljek popoldne, 30. junija, je ljubljanska splošna bolnišnica sprejela bolnika, ki je dobil pri vpisu številko 15.431. To pomeni, da je na val na ljubljansko splošno bolnišnico izredno velik kljub močno spremenjenim razmeram. Glede na število bolnikov, ki so bili sprejeti v prvih šestih mesecih, lahko sklepamo, da bo bolnišnica v vsem letu morala sprejeti okrog 30.000 bolnikov, kar je najmanj za 10.000 več, kakor pa bi bilo primerno glede na prostore, s katerimi razpolaga.

I Slovenci pokažite, da znate pravilno ceniti delo naših pevskih zborov, in pridno posegajte po vstopnicah za dobrodelni koncert, ki ga priredi pevski zbor »Ljubljanskega Zvona« 4. julija v Filharmoniji.

I Ljubljana je zopet zaustavila delo pri stari eukarni. Hudo deževje, ki se je zlivalo nad našimi kraji v noči od sobote na nedeljo in v nedeljo čez dan, je povzročilo, da so vode hitro narasle. Tako je Ljubljana zopet toliko napolnila svojo strugo, da je začela uhajati čez nizko zadržnico na Špiči in vdrla skozi mestno strugo. Voda je zopet prekinila gradbeno dela pri zatvornici ob stari eukarni. Več dni, če ne cel teden, bo treba čakati, da se bodo dela mogla obnoviti. Prav gotovo ni nobenemu gradbenemu delu doslej voda tako pogosto nagajala kakor prav zatvornici. Če vse lanske poletje so povodnji skoraj ves najlepši gradbeni čas ovirale delo in letos se isto zopet ponavlja. Najhuje pa je to, da

vsakokrat voda uniči vse priprave za betoniranje dna, tako da je treba potem, ko voda odteče, ponovno začeti s pripravljalnimi deli.

I Društvo slovenskih obrtnikov na Viču in Ljudska hranilnica in posojilnica na Viču sta namesto venca na krsto pokojnega mizarkega mojstra, gospoda Umeka Ivana, darovala po 100 Lir Vincencijevi konferenci na Viču. Iskrena zahvala.

I Namesto venca na grob pok. gospe Marije Sič je darovala družina Petrovič 150 din trnovski Vincencijevi družbi. Srčna hvala!

I Borovnice in jagode. Deževna nedelja je preprečila nabiranje, posebno revnim slojem v okolici in na deželi, da bi mogli uspešneje nabirati po gozdovih borovnice in rdeče jagode. To se je pokazalo tudi na ljubljanskem trgu, na prostoru, ki je določen za prodajo gozdnih sadežev. Napredaj je bilo le nekaj kosaric borovnic in jagod. Mnogo pa je bilo napredaj domačih češenj iz okolice Sostra, Dornun in drugih vasi. Bile so po 4—5 kg. Domačim češnjam je močno škodovalo letošnje deževje, so zato zelo vodene, ko so bile druga leta prav sočne in sladke, ker so zorele ob toplih in sončnih dnevih. Na trgu manjka gob — jurčkov. Tu in tam so napredaj le lisičke, ki so po 3 Lir liter.

I Verizniki in navijači. — Ljubljanskemu okrajnemu sodišču so bile pretekli teden prijavljene 4 osebe zaradi verizenja in navijanja cen v smislu člena 2 uredbe o pobujanju dražinje in brezvestne spekulacije. Sedaj je pri tem sodišču celotno 25 tekočih zadev. Zaradi prestopkov po členu 2 je 8 zadev po členu 4 sta 2 zadevi po členu 8 kar 12. Bilo je doslej izrečenih 8 oprostilnih sodb, 5 oseb pa je bilo obsojenih na manjše zaporne in denarne kazni. Proti sodbam je bilo vloženih 12 prizivov na okrajno sodišče. Pretekli teden je postala pravomočna 1 sodba. Nekatere iz Ljubljani so zaplenili velike množine surove kave, nekaj nad 20.000 kg, in veliko množino jedilnega olja. O zadevi teče še preiskava.

Gledališče

Drama. Začetek ob 20. Turek, 1. julija: »Sesto nadstropje«. Izven. Zadnjič v sezoni. Izredno znižane cene od 5.50 L nazdol.

Opera. Začetek ob 20. Turek, 1. julija: »Savilski brivci«. Red Turek. Goslovanje Anatola Manoševskega.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20, in mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Poizvedovanja

V vrhniškem osebnem vlaku je bil v petek dne 27. junija, ki odhaja iz Ljubljane ob 5 popoldne pozabljen rumeni zavitek, vsebujoč žalni klobuk z dolgim pajčolanom in še drugi slamnati klobuk. Pošteni najditelj je naprošen, da ga vrne proti nagradi v oglasnem odelku »Slovenec«.

Iz Hrvatske

V Bosanskem Samcu so hrvaški orožniki in ustaši iz Zagreba izsledili 12 četnikov, ki so se skrivali po okoliških hišah z večjo količino streliva. Močno zastraženo so vse prepeljali v Zagreb.

Osijsko ustaško poveljstvo je prepovedalo tamošnjim židom vsako odtujitev njihovih nepremičnin.

Poglavnik dr. Pavelić je izdal zakonsko odredbo o ustanovitvi državnega zavoda za izdelovanje zdravil. Po tej naredbi postane dosedanji zavod Plibah v Zagrebu državna ustanova pod imenom »Plivac«. Z drugo zakonsko odredbo so pa v Zagrebu ustanovili zavod za proučevanje zdravil.

Ustanovljeno je v Zagrebu državno ravnateljstvo za obnovo. V delokrog ravnateljstva spadajo vsa vprašanja, ki se nanašajo na vseljevanje, nastanitev in izseljevanje. Prav tako je objavljena tudi zakonska odredba o ustanovitvi potovalnega hitrega sodišča. Člani tega sodišča so: predsednik Ivica Vidnjevč, sodnik v Zlatariju, Ante Vičarica, sodnik iz Zagreba, in Slavko Kaštelan, ustaš iz Zagreba. »Državni tožilec je pa vpokojeni vojaški sodnik Vladimir Vranković iz Zagreba.

Prodajo pšenične moke, olja in kave bodo v Zagrebu kontrolirali tako, da bo trgovec moral prodano količino vpisati v posebno kontrolno knjigo, ki jo dobi vsaka družina. Tako ne bo mogel nihče dobiti večjih količin omenjenega blaga, kakor so pa predvidene. Preskrbovalni urad je prav tako razdelil že tudi karte za kupovanje čevljev in oblek ter ostalega tekstilnega blaga.

Za vsako namestitev v državni službi na Hrvaškem se mora prosilec obrniti najprej na osebni urad glavnega ustaškega poveljstva, ki ugotovi, če se prosilec ni pregrešil proti ustaškemu gibanju ali pa koristim hrvatske države. Brez predhodnega dovoljenja glavnega ustaškega poveljstva ne more biti na Hrvaškem nihče sprejet v državno ali pa samoupravno službo.

Slovenski javnosti

Protituberkulozna zveza v Ljubljani je kot predstavica in nositeljica borbe proti jetiki poslala doslej vsako leto vsem denarnim zavodom, zavarovalnicam, industrijskim podjetjem in pridobitnim krogom prošnje, da njen protijetični pokret z naklonitvami denarnih prispevkov čim izdatneje podpre.

Nove razmere niso dopuščale, da bi Zveza organizirala tudi letos običajni protituberkulozni teden, ki bi se moral pričeti 12. maja t. l. in ki bi Zvezi poleg moralnega uspeha zagotovil tudi potrebna denarna sredstva za neovirano izvrševanje njenih nalog. Z zadovoljstvom naglašamo, da je lani podprla akcijo protituberkulozne tedna vsa slovenska javnost brez izjeme.

Nočemo se posebej poudarjati, kako pomembna in potrebna ljudsko-zdravstvena ustanova s svojimi edinicami in dispanserji je postala tekom kratkih deset let naša Zveza, od katere ima naše ljudstvo neizmerno koristi. Kljub doseženim uspehom v borbi proti jetiki pa je ta strašna ljudska bolezen še vedno tako močna, da zahteva od nas čim več odporne sile, ki jo moramo ponajveč iskati v gmočnih sredstvih, da omogočimo siromašnemu jetičnemu bolniku zdravljenje in ozdravitev.

Ako smo imeli pod našim vodstvom prej 37 krajevnih edinic in 21 dispanserjev, je danes naš delokrog postal manjši, ker sta od teh edinic dve tretjini odpadli. Sedaj imamo 11 edinic in 6 dispanserjev. Baš zaradi okrnitve našega delovnega okoliša pa mora postati skrb za zdravje našega naroda na skrčenem ozemlju toliko večja. Cilj in namen Protituberkulozne zveze bodi, pripravljati vsakemu siromašnemu jetičnemu bolniško posteljo. Za dosego tega cilja pa žal ne zadoščajo redne subvencije državnih in drugih javnih ustanov, ki so zaradi spremenjenih razmer doslej popolnoma izostale, tako da Zveza pri najboljši volji ne more kriti najnujnejših potreb protituberkuloznih dispanserjev. Zato smatramo za nujno potrebo, da se po tej poti obračamo na vso slovensko javnost s prošnjo, naj po svojih najizdatnejših močeh podpre naš protijetični pokret ter na ta način pripomore vzdržati Zvezino delovanje na dostojni ravni.

Pripominjamo, da se zatekajo k našim dispanserjem po zdravniško pomoč nameščenci vseh krogov, tako intelektualni kakor delovni in da je deležna dispanserjskih dobrin prav vsaka oseba brez izjeme. Nesporno je, da mora biti interes vse slovenske javnosti ohraniti baš v sedanjih časih zdrav narod ter ga skušati z vsemi sredstvi obvarovati pred jetiko.

Ako poudarimo, da je naša Zveza doslej iz svojih skromnih sredstev izdala preko pol milijona dinarjev za rentgenske aparate našim dispanserjem, smemo upati, da bo ta naša prošnja naša pravo razumevanje in ugoden odziv.

Uverjeni smo, da ta naša prošnja ne bo ostala brez uspeha in da bo znala vsa javnost na dostojen način in z dejansko podporo ceniti plemenite cilje naše Zveze. Vsak znesek bo našemu pokretu koristil in omogočil Zvezi nadaljevati njeno človekoljubno delo. Podpore, o katerih bomo javnost redno obveščali v dnevnem caspisju, naj se nakazujejo na Zvezin čekovni račun št. 15-531. — Protituberkulozna zveza v Ljubljani.

Prstni odtisi v starem veku

Prstni odtisi niso — kakor bi marsikdo mislil — izum modernih časov. Posluževali so se jih že stari Kitajci kot neovrgljivo dokazno sredstvo. Tudi Asirci so poznali prstne odtise. Pri prodaji in nakupu kakega zemljišča sta prodajalec in kupec vtisnili svoje prste v ploščico mehke krede. Te ploščice sta si potem stranki zamenjali in s tem je bila kupoprodajna pogodba pravnoveljavno končana. Ploščice, ki so jih nato ožgali v ognju, da so se strdile, so služile kot dokaz pravilno opravljenega pravnega posla. (1)

Javljamo prežalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša ljubljena soproga, mati, hčerka, teta in svakinja, gospa

Nada Grisogono

Pogreb blage pokojnice bo v torek, dne 1. julija t. l. ob petih popoldne izpred pokopališča v Štepanji vasi pri Božjem grobu.

Ljubljana, dne 30. junija 1941.

Zalujoči ostali.

Otroški podlistek

Pravljice Božene Nemicove

Angel varuh

(Nadaljevanje.)

Dolgo sta se še pogovarjala o krasni Olivi in njenem očetu, dokler nista sladko zaspala. Pravijo, da se človeku to, kar ima v mislih, rado ponoči sanja. Pri Jožetu se je zgodilo tako. Zdelo se mu je, da stoji pred sliko lepe Olive. V hipu se mu je videlo, kakor da je podoba izginila, z zida pa da je stopil angel, ves ozarjen s svetlobo, in peljal Olivo za roko. Stopil je k Jožetu in položil njeno roko v njegovo. Od veselja se je Jožef prebudil in videl, kako Gabriel slika pri mizi. Čutil se je sicer, kako more delati pri tako slabi svetlobi, rekel pa ni ničesar ter se je delal, kakor da spi. Čez nekaj časa je Gabriel odložil čopič in barve, pokrnil podobo in legel na posteljo. Ko sta zjutraj vstala, je stopil Jožef najprej k podobi in jo odkril. Toda presenečen je stopil korak nazaj, kajti iz podobe je gledalo nanj milostno obličje Matere božje v podobi krasne Olive. Ni bilo to lesketajoče se oko hrepeneče deklice, temveč oko, v katerem je žarela nebeška milost. Tih mir in neomejena vdanost v božjo voljo se je razlivala v angel-skem licu ljubeče Matere. Čim dalje je Jožef gledal vanj, tem krasnejša se mu je zdela podoba. Ni se mogel premagati, pokleknil je pred njo na kolena in molil, njegove prsi so se širile od svetega čustva in duša se je dvigala v molitvi proti nebeškemu prestolu. Ginjen se je vrgel Gabrielu na prsa in zaklical: »Brat, brat moj, ti si več kakor človek!«

»Misliš zato, ker sem ponoči naslikal to podobo? Sem slikar, samo za spoznanje bolj spreten kakor navadni slikarji.«

Od tega trenutka je Jožef priznal Gabriela za svojega svetovalca in voditelja in vsaka njegova beseda mu je bila ukaz. Nato sta šla k zajtrku. Ko so pojedli, je rekel Gabriel slikarju: »Sedaj pa stopite v najino sobo in videli boste podobo mojega brata. Ni si dal miru ponoči ter je dodelal podobo, katero je imel že začeto, da bi se lahko danes prepričali, kaj zna.« Prijel je mojstra pod roko in ga peljal v sobo, kjer sta bila spala. Jožef in Oliva sta šla za njima.

Kakor je prej Jožeta, tako je sedaj slikarja prevzela lepa podoba. Pa tudi Olivo, da je zardela, ko je spoznala, da je Mati božja malo podobna njej sami. Stari slikar pa je bil od veselja ves iz sebe, priskočil je k Jožetu in mu ponudil roko z besedami: »Daj mi roko, brat, ti si vreden največje slikarske slave in jaz se spoštljivo klanjam pred tvojo umetnostjo. Če dovoliš, ponesem to podobo knezu in nagrada ti ne mine.«

Jožef je zardel zaradi te nezaslužene hvale. Toda Gabriel ga je dreznil, na kar je rekel: »Samo pod tem pogojem dovolim, da ponesete mojo podobo knezu, če rečete, da ste jo naslikali sami, in da sami sprejmete nagrado. Jaz slikam samo iz golega veselja in ne potrebujem denarja.«

Mojster spočetka ni hotel in ni hotel sprejeti ta pogoja, toda Gabriel in Jožef sta ga le končno pregovorila, da ga je sprejel. Takoj je odhitel s podobo na grad h knezu.

Brata pa sta se ta čas sprehajala s krasno Olivo po vrtu med citronami in mirto. Čez nekaj ur se je ustavil knežji kočijaž pred vrtnimi vrati in služabniki so pomagali iz kočije staremu slikarju, kateremu je sijala radost z oči, že na daleč potrjujoč, da je dobil omenjeno nagrado. Še enkrat je prosil in silil stari slikar, naj bi si Jožef shranil zase skrinjo z zlatniki in prstan, ki mu ga je knez iz posebne naklonjenosti daroval, toda Jožef ni hotel vzeti denarja, samo prstan je vzel in ga nataknil krasni Olivi na rožnati prst.

»Kakšno veselje bi mogel napraviti svojemu dobrotniku?« je vprašal stari slikar Gabriela, ko sta bila sama. »Ti si njegov brat in mi boš najlažje svetoval.«

»Ti, slikar, hraniš v svojem domu diamant, katerega lesk je omamil Jožetovo srce: če mu ga daš, bo na veke srečen.«

Za hip se je slikar začudil in ni razumel. Ko pa je spoznal smisel besedi, mu je podal roko in ves srečen rekel: »Naj bo njegov!«

In šel je takoj k svoji hčerki in ji povedal, kar mu je zaupal Gabriel. Ko pa je slišal, da je tudi ona naklonjena Jožetu, se je z lahkim srcem vrnil k njegovemu bratu. Jožef je čutil do Olive ljubezen iz celega srca in je tudi upal, da ga ona ne bo odbila, toda v tem hipu bi rajši bil ne vem kje za gorami, kajti spomnil se je svoje usode in prerokbe, da bo v dvajsetem letu obešen, ter je spoznal, da ji ne more odkriti svoje ljubezni. Ta je bila doslej edina skrivnost, ki jo je skrival tudi pred Gabrielom. Menil pa je, da mu bo postalo jasno tedaj, ko bo videl, da je ušel iz slikarjeve hiše, kakor je sklenil sam pri sebi narediti.

Pri večerji je slikar večkrat namignil Jožetu, da mu da svojo hčer za ženo, samo vesel bi bil, ko bi on vsaj z besedico zaprosil. Toda Jožef je molčal. Oliva pa je bilo sram začeti. Po večerji pa je vstal mojster, pristopil k Jožetu, vzel njegovo roko in rekel: »Dragi sin! Rad bi se ti oddolžil s čimer koli za tvojo umetnost, dam ti vse, kar želiš in ti morem dati.«

»Mojster!« je rekel Jožef z globokim vzdihom, »hotel bi imeti samo tvojo ljubezen, zanjo ti bom hvaležen in z njo se mi boš oddolžil za vse.«

»Tvojo ljubezen, mojster, in ljubezen tele deklice pri tebi,« je dodal Gabriel in pripeljal zardelo Olivo k njemu. »Moram pomagati ubožcu v zadregi.«

In mojster je sklenil roki ljubečih se in rekel: »Oče nebeski vaju blagoslovi tako, kakor jaz vaju blagoslovilam, in angel varuh naj vaju vodi po vseh življenjskih ootih.«

Matija Malešič

V zelenem polju roža

Izvirna povest

Ali oče ji je napravil sramoto, da je krenil s Kalumetom h Grozduki tisto nedeljo, ko je šla Metka v mesto k maši, da bi se izognila Kalumetu. Kalumet pobiti in žalosten pred cerkvijo, oče pa kar k njemu in z njim v gostilno. Dobri ljudje so ji vse razložili, kako je bilo.

»Farma kličele je začel Kalumet in dodal domači besedi par angleških besed. »Bog ve, kako gospodarijo brez mene. In nato dolga baharija, kakšna je njegova farma, koliko repov živine je v hlevih, koliko svinj in zopet malo angleščine. »Glej ga, Kalumeta, kako lepo včasih povele!« Mislim že leta in leta na to. Srce mi ne da miru, po družici hrepeni...«

Navedena se dela oče, ali pa ga je obsedlo ko vse zastojkarje, kadar koli se je Kalumet raznežil: »Ne najdeš jo težko, bogat si, za take se trgaš.«

Ne reče Kalumet, da bi je ne mogel dobiti. Ali take... take, kakršno bi sam rad, tisto, ki bi jo njegovo srce rado... Ne gre in ne gre Amerikancu prava beseda iz grla. Napnejo oprezovalci ušesa. Sedaj pride, na kar čakajo!

Kalumet pa pove nekaj angleškega, česar

nihče ne razume. Potem se lovi za besedo, da raztolmači očetu: »Toliko sem premišljal o dotičnem dekletu, ki mi je sojena, ki je nekje, pa je nisem poznal, toliko sem premišljal vsa ta leta o njej, da so mi lasje osiveli. Pri mladeniškem in gorkem srcu si lasje lasje! Kako bi ne osiveli Skrb, ali je sploh najdem... Čuj, da niso osiveli moji lasje, osiveli bi sedaj v par tednih, odkar sem jo našel. Osiveli bi, ker... ker ji ne morem dopovedati, kaj sem našel v njej... Bojim se, da me ne bi razumela, da bi me zavrnila...« Skoro za vsako Kalumetovo domačo besedo seveda tri angleške.

»Pa nisi mogel tam v Ameriki najti take? Tisti bi lažje povedal, naša beseda ti ne gre gladko. Ali v Ameriki ni deklet?«

»Vprašaj! Na izbero jih je! Ali zame ni nobene. V tem kraju sem se rodil, v tem kraju sem vzrasel, v tem kraju sem preživel svoja najlepša leta, na vašem pokopališču počiva moja mati. Moje srce je tu doma. Priznam, ne gre mi domača beseda gladko, ali srce je bilo vedno tu. Ni bilo dneva, ni bilo stiske, da bi ne mislil na svojo rodno vas. Globoko pod zemljo sem garal v Ameriki, po kumih salonih sem stregel tujim veseljakom, na svoji farmi sem delal in sameval — srce pa je bilo vedno tu, doma...« Stutilo je, da ga čaka sreča tu, le tu, doma... Zato pa me je tudi vlekel vedno domov. V tem delu svoje govorbe je Kalumet kar nekako pozabil na svojo angleščino.

»Predloži si odlašali Ne zameri, ali mlajšega ženina bi bila vsaka nevesta gotovo bolj vesela.« Saj to je tisto, kar ga skrbi, Kalumeta. Prej pa bi ne mogel nuditi ženi tega, kakor ji postelje sedaj. Ni zadel v loteriji, z rokami je pridelal farmo. Starejša glava, pametnejša glava, zvestejše srce, varnejša roka...«

Ali je kje na svetu dolgovnejši človek ko Kalumet? Modruje in modruje, ko mačka okoli vrede kaže hoditi okoli vsake malenkosti, ne more z mesta. Poslušalci v gostilni so nestrpni, da žu-

jejo, kako odkrije svoje srce — očetu seveda, ne Metki sami! Čisto po Kalumetovo: Lepo počasi, po ovinkih. Tudi najbolj vroča kaša se počasi shladi!

»Vse lepo, prijatelj! Izbereš si tako, ki odgovarja tvojim letom. Kaka vdova bo srečna...« Kalumet užaljen. Vdovo naj vzame? Nikdar! »O, saj je na svetu tudi deklet, ki so že bolj v letih...«

Tudi takih ne mara Kalumet. Ostanek Kalumet ne bo pobiral.

»Potem je res hudo. Razumem, da te skrbi. Kalumet povesi glavo in se zamisli. Oče se pripravlja na odhod.

Ljudje v gostilni, gostilničar sam, zlasti pa njegove ženske, so razočarani. Mislili so, Bog ve, kaj dočakajo, čujejo in vidijo.

Oživi Amerikane, ko opazi očetuovo namero. Bog ne daj tega, da bi šel že sedaj domov. Saj vina niti še dobro pokusil ni! Tudi domeni se nista še o ničemer, vse to do sedaj so le prazna razmišljanja, mnenja, naziranja, uvod tako rekoč za tisto, kar mu je na srcu.

O, Kalumet, Kalumet in tvoj uvod!

»Ali veš, zakaj sem jo pred petintridesetimi leti prav za prav popihal v Ameriko?« In nekaj angleškega, česar oče seveda ne razume.

»Nikogar nisi imel razen matere, mati ni imela ničesar tebe. Revščina te je poglajala, ko druge.«

»Tudi revščina, ne rečem! Angleška beseda. Ali največ je k temu pripomogla tvoja sestra.« Angleški vzdih.

»Moja sestra? Katera le? Tri sem imel...«

»Metka! Tvoja sestra Metka.« Vzdihne Kalumet. »O sladko ime...«

Nekdo se v gostilni glasno zasmeje, drugi hajo in se vsekujejo, da zadržijo smeh.

»Torej ta, ki je v Ljubljani.«

»Tista, ki je vzela orožnika.«

»Tega nisem vedel. Glej, glej, kaj ne poveš!

Potem takem ni dosti manjkalo, da nisi sedaj moj svak. Svaštvo je neke vrste sorodstvo.«

»Morda pa zamujeno popravim!« In angleška beseda. V mizo upre svoj pogled, ko da ga je sram, da je izrekel te besede.

Pivci v gostilni pozorni. Si se le ojunail, Kalumet? Udari v sredo, na, kar bo, bo! Kaj bi motvilil in cincaril po ovinkih?

»Popravimo, seveda lahko popravimo. Metka je vdova, prosta je, otrok tudi nima! Edina hčerka ji je umrla. Če hočeš, jutri se peljem a teboj v Ljubljano!«

Naj kdo reče, dali ni Metkin oče šaljivec, da mu ga ni para!

Ko da je kdo Kalumeta polil s pomijami. »Pet in trideset let... pet in trideset let, pozna se to v človeškem življenju, postarala se je.« Angleški stavek.

»Ti si seveda ostal mladenič, neizpremenjen!« »Poslušaj, da me razumeš! Metke, tvoje sestre, niti prosil nisem za roko. Saj sem vedel, da bi bilo zaman. Jaz, sin uboge delavke, dnarice, nezakonski povrh, ona hči kmeta. Rad sem jo imel od daleč, na tihem, trpel sem, nikomur nisem znil besede...« Vse polno angleških besed med Kalumetovim govorom.

»Pa si bil precej drugačen pred petintridesetimi leti ko dandanes, ko obešal na veliki zvon. Čujem danes prvič o tem, Metka tudi ni o tem nikdar nikomur ničesar povedala. Menda se nisi v svoji skromnosti niti njej sami razodel?«

»Z besedami ne, čutili pa je morala iz mojih pogledov in ponašanja, kako gorim za njo. Ko je ujec pisal iz Amerike, da mi posodi za vozni listek, sem zgrabil vkljub materini žalosti za ponudbo. Delati in pritrgovati si, sem bil vajen. V par letih prigram kupček dolarjev, vrnem se, stopim tedaj s ponosom in z upanjem, da mi ne odreče, pred Metko, tako sem mislil. Prej ko sem prišel do dolarjev, se je poročila.« Iz angleške navlake je nekako mogoče razbrati, da je tako hotel povedati Kalumet.

KULTURNI OBZORNIK

Orgelska produkcija Glasbene akademije — Manošeovski v »Sevilljskem brivcu«

V četrti produkciji Glasbene akademije, oziroma njene Srednje glasbene šole je bila zastopana orgelska stroka. Nastopilo je sedem učencev, ki so razen enega iz šole prof. P. Rančigaja vsi gojenci prof. Stanka Premrja. Prof. Premr, ki je že vrsto let deloval na bivšem konservatoriju in tudi v orglarski šoli vzgojil generacijo dobrih orglavcev, uspešno deluje tudi na akademiji, kar je pokazala ponovno zadnja produkcija. Prvi je zaigral Baskov »Preludij in fuga v g-molu« ter Tomčev »Preludij I. 85« g. p. Pavlin Heybal iz drugega letnika Srednje glasbene šole. Gdd. Ksenija Ogrin, ki je letošnja absolventka Glasbene akademije in poznana kot pianistka iz šole prof. Antona Ravnika, je izvedla Chiesov »Preludij« in Premrlovo »Tokato«, ki je bila posebno dobro podana. Plumov »Adagio« in »Allegro« je igral nam prav tako že poznani pianist iz klavirske šole prof. Anton Trosta g. Ivan Zapletal a pedagoškega oddelka. Gosp. Ivan Rupnik izhaja iz šole prof. Pavla Rančigaja. Kot gojenec iz drugega letnika Srednje glasbene šole je izvajal Girolama Frescobaldija »Sostenuto«, Pietra Dentella »Adagio«, J. S. Bacha »Preludij« in »G-dur« in M. Regerjev »Passion« op. 145. Prvič smo opazili, da je prof. Rančigaj zaupal registracijo učenec samim, kar je z vzgojnega vidika popolnoma umestno. Dasi je kombiniranje v registraciji bilo za posamezna dela in njihovo stilno značilnost dovolj dobro nakazano, vendar zaradi pomanjkljive točnosti registratorjev ni mogla priti do prave učinkovitosti ter je bil igralec zaradi malo registrov in njihovih kombinacij za Bacha kakor za Regerja ali Pluma v zadregi. Prav zaradi tega je do zdaj prevzemal funkcijo registracije učencev učitelj sam. Letos pa je prof. Rančigaj isto prepustil učenec samim; uspešnost in napredek v tem pogledu bomo gotovo spoznali v bodoče še v večji meri, kakor tudi to metodo kot vzgojno pravilno pojmovano. Nadalje je nudil dobro igro že absolvent iz klavirske šole Glasbene akademije, poznani gosp. Bojan Adamič iz drugega letnika Orgelske Srednje glasbene šole. Izvedel je A. Bossijev »Trio« in pa Plumov »Entrete pontificale«. Posebno pozornost pa sta vzbudila gojenca iz četrtega letnika Srednje glasbene šole gg. Ivan Mele in Peregrin Capuder, zlasti zadnji kaže izrazitejšo orgelsko nadarjenost. Oba sta tehnično dobro podprta; igra obeh v obvladanju orgel, tako v manualu kakor v pedalu. Prvi je izvedel Bachov »Preludij in fuga« v A-duru, Regerjevo »Ave Maria« in Premrlovo »Aleluja«, drugi Rheinbergerjev »Agitato«, Menegazzolijev »Improvizacijo« in Kimovčovo skladbo »Sv. Trije Kraljici. Ta dva sta znatno dvignila kvaliteto orgelske pro-

dukcije, razumljivo, saj sta iz najvišjega letnika. Vendar je v celoti bila prireditev dostojno izvedena, le škoda, da je bila Hubadova dvorana skoraj do polovice prazna.

Operno gledališče je po znanem neuspehu tenorske partije po daljšem času ponovno uprizorilo Rossinijev »Sevilljskega brivca« z g. Manošeovskim v tenorski vlogi grofa Almame. Naglasiti moram že takoj v začetku, da je g. Manoševiski izredno težko vlogo res nepričakovano zadovoljivo in sprejemljivo odpel. V petju je mirnejši, višine znatno boljše zastavljene in zvočnejše razvite, je zaradi še ne dovolj izvežbanega pravilnega dihanja še trpi glas in organ v muskulaturnem natezanju. Je pa vidno boljši v vokalizaciji; izgovorjava pravilna in razumljiva. Vendar je oblikovanje še vse preveč sunkovito, včasih preveliko povezanost v kantileni, kar razbija muzikalno estetsko zaključnost fraz. Njegov uspeh je sad resnega dela, treba bo le v tem smislu še nadalje truditi se, da se doseže najvišja možnost do popolnosti glasu in organu v korist, pa tudi nam v veselje, da se dviga v Operi nov plevel h kvaliteti. Tudi v igri je mnogo boljši. Ko se bo oblikovalec privadil odru in dirigentu, bo gotovo opustil odbijajoče prekomerno pogledovanje na dirigenta, kar zelo razbija igralsko kontinuiteto. Vsek njegov uspeh nas bo samo veselil.

Tri javne produkcije glasbene šole »Sloga«

Učenci in učenke glasbene šole »Sloga« so v treh javnih produkcijah (21., 23. in 25.) pred številnim občinstvom polagali račune o svojem delu in napredku v preteklem letu. V prvi produkciji so nastopali predvsem gojenci instrumentalnih oddelkov, v prvi vrsti klavirja. Zitko Marija je s polno gotovostjo izvedla Pavčičovo skladbo »Jager pa jagar«; tudi Mlakar Marjetica je zadostila stavljeni nalogi v Svetlovm Moderatu; isto velja tudi za Rismal Alenko. Mlakar Zorka je odigrala v čisti intonaciji in dobrem oblikovanem pojmovanju Schumannove in Grečanirove vijolinske skladbe; uspešno solanje na gosli je pokazal tudi Sichelr Bogdan. Kit Dušan je pokazal strumen nastop, prav lepo se je odražalo vodenje desne roke. Intihar Silva ima prijeten, temno pobarvan in deloma zastir glas z lahko dosegljivo višino, ki je pa bila topo čista, brez distoniranja. Osredkar Radko je predvajal na klavirnetu Mozartov Adagio iz A-dur koncerta. Klavirnet je svoje glavno glasbilo, ki se ne pokori rad in tudi ne poje zmeraj tako, kot bi igralce želel. Osredkar je pokazal smisel za polnost tona, za čisto intonacijo in tehnično obvladanie instrumenta.

Pri drugem javnem nastopu je bil na vrsti Trio za klavirnet, čelo in klavir (Ruha Vladimir,

Vozel Marjan, Mlakar Alenka). Ansambli še ni medsebojno uravnotežen, toda posamezna mesta so pa nudila prav lepo sozvočje in skladnost v dojemanju. Mozartov koncert v D-duru za gosli je izvajala Smrekar Danica. V Vivaldijevem koncertu je nastopil Bogataj Mihael. Prvi stavek je izvenel v širokih, dinamično podčrtanih linijah. V drugem stavku je pa vijolinist pokazal svojo tehniško bravuro. Patik Maruška je zapela tri samospesve; ima svetel in jasen ton, podzavestno se pa glasu tu in tam pridruži nekakšen prizvok, ki pa moti. Klavirske skladbe sta solidno in ljubezno izvedli Mandel Ariadna in Sparhakel Maska. Igro Šenk Olge je mestoma motila neskladnost akordnih udarov obeh rok in deloma netočna uporaba pedala. Dve Colomerjevi skladbi je smiselno odigrala Rodič Zdenka. Vijolinist Sovre Sava je korajžno nastopal in glas vijoline mu je prijetno pel. Naravnost odlično je izvedla tri klavirske skladbe: Skalkič: Večerna pesem, Peterželka: Zalost in Tarenghi: Kmečki ples Držaj Jožica.

Tretjo javno produkcijo 25. junija je otvoril »Mladinski zbor« s petimi pesmimi, deloma enoglasnimi, deloma večglasnimi. Peli so z veseljem, ritmično točno in s prirojenim navdušenostjo. Vrstili so se nastopi na klavirju: Tomšič Aleksandra, Honzak Drago, Kališnik Miroslav, Tancig Branka.

Poizvedovalni urad v Vatikanu za čas vojne

V vatikanski palači, kjer je začasni sedež papeškega urada Sv. kongregacije za vzhodno Cerkev, je zdaj nameščen tudi poseben Vatikanski poizvedovalni urad za čas vojne.

Urad sestoji iz več dvoran, iz čakalnice in pisarn, kjer je polno uradnikov in uradnic, ki imajo zvrhane roke dela. Semkaj prihajajo — kot pri nas k Rdečemu križu — vsi tisti iz mesta Vatikana, ki imajo svoje na bojiščih ali v ujetništvu ali pa ne vedo zanje že več let. Po zamisli sed. papeža Pija XII. je začel ta urad posloovati v septembru 1939 in je imel največ opravka s Poljsko, z ondolnimi družinami in ujetniki, nanašajoč se na tozadnevne podatke poljske nunciature. Mnogo je bilo sitnosti z določevanjem podatkov o poljskih beguncih, ki so se bili zatekli na Madžarsko, v Romunijo, v Litvo in na Letonsko.

Drugi del poslovanja tega urada se je začel lani med majem in junijem, od vstopu Italije v to vojno. Področje uradnega poslovanja se je bolj in bolj večalo. Urad se je moral brigati zdaj za begunce iz Belgije, Nizozemske in Francije in dalje za italijanske internirance v Angliji, saj je tudi pomorska vojna na Sredozemskem morju dala spet novih opravkov temu uradu. Predvsem se je morala ta papeška ustanova pobrigati za razne številne duhovnike, semeniščnike in redovnice, ki so postali žrtve te nove vojske. Poskrbeti je moral urad za nove smernice v življenju vseh teh in več in več je tega dela. Tudi vatikanska radijska in brojav-

na postaja sodelujeta s poizvedovalnim uradom. Neštevilna vprašanja prihajajo iz Italije, Anglije, Kanade, Avstralije, Belgijskega Konga, iz Indije in Južne Afrike.

V italijansko-grški vojni se je delo spet povečalo. Prihajalo je do 2000 in več vprašanj na dan, ki so bili vojaškega in duhovniškega značaja. Zdal se je to število vprašanih spet povečalo, ko je na svetu spet novo bojišče več. Vpravi zato, ker je tukaj dvojnato delo — zgolj osebno in vojaško, pa še duhovniško in duhovno, ima ta papeška ustanova tudi dvojni dobrodelni pomen za svet: v telesnem in duhovnem pomenu. Zares je tukaj vidno, da je papež najvišji poglavar vernikov vsega sveta in da je tudi oče. Koliko raznih viujugastih zadev je treba izravnavati, koliko kočljivih vprašanih brž in dobro rešiti! Zato so zaposlena pri tem v uradu s svojimi vezami tudi vsa zastopstva nunciatur, apostolskih vikarijatov in misijonišč iz vsega sveta.

Neizmerne so koristi, ki se iz tega urada izliva v srca milijonov ljudi vsega sveta. Papež Pij XII. vpravi s tem svojim uradom na poseben način dokazuje, kako mu je blagor vseh milijonov duš pri srcu.

Zvito

»Kaj! Da gospoda ravnatelja ni tu? Saj je tamle njegov klobuk!«

»Prosim, gospod ravnatelj ima dva klobuka!«

ČETRTI GOST

Roman.

»Tega pa zares ne vem. Bil je moj dober znanec, poklical me je, jaz pa sem se odzvala njegovi želji.«

»Ali ste poznali tudi druge goste?«

»Razen Heya sem poznala še doktorja Blystonea. Sir Denis Blystone je prišel pome v stanovanje in sva skupaj odšla h gospodu Heyu. A šumana dotlej nisem poznala in mi je bil koj jake všeč.«

»Kdaj ste prišli v Heyevo stanovanje?«

»Nekaj minut pred enajsto uro. Gospod Šuman je bil že tam.«

»Ali ste začeli kaj piti?«

Njene temne oči so se ji smejale, a njene ustnice so bile nepremične.

»Pa saj to ni bilo nikakšno pitje! Jaz sem spila en sam koktel, pa še tega ne do dna.«

»Koktel, hm...«

Masters je zamolčal, kar je že imel na jeziku, zakajal je in povzel:

»Prav, gospa. Ali pa veste, kdo je te koktele mešal?«

»Jaz sama.«

»Kaj? To vi priznate?«

»Kaj se pravi to, da priznavam?« je gospa osuplo vprašala. »Kaj pa je tukaj takega, kar bi bilo treba priznati? To je čisto preprosta reč, da sem jih jaz mešala. Saj nisem bila nikoli pri gospodu Heyu, ne da bi bila jaz mešala koktele in on je hotel imeti le eno vrsto mešanice, ki se imenuje »zlato«. Ta koktel sem mu zmeraj jaz mešala in ob tej priliki je Hey gostom zmeraj dejal in pogledal mene: »Ali vam je všeč moje zlato?«

Pri teh besedah je gospa zardela.

»In vsi navzoči so pili ta koktel?«

»Ne vsi. Sir Denis je pil neko ameriško pijačo, mešanico iz žganja in ingverjevega piva.«

»Ali ste sicer kaj jedli ali pili?«

»Prav nič ne.«

»Saj razumete, gospa, zakaj vas tako izprašujem. Strup, ki ste ga bili vsi izpili, je bil v tej pijači. Zato mi pa zdaj povejte...«

»Pa saj je to nemogoče!« mu je ona segla v besedo. »Odkar sem se zavedela, mi roji le to po glavi, kako da se je bilo to zgodilo, in povem vam, da je povsem nemogoče, da bi bil kdo prinešal strupa v našo pijačo. Če ne verjamete, pa vprašajte druge! Popolnoma izključeno je, da bi bil strup v pijači, ki sem jo bila jaz zmešala!«

Doktor Halsen je vstal.

»Pet minut, gospod nadzornik,« je dejal Mastersu.

Masters se je naredil, ko da ga ni slišal:

»Torej, glejte, gospa...«

»Vas čas je minil,« je ponovil zdravnik.

Masters ga je srdito zavrnil:

»Pa menda ne mislite zares...«

»Mi je prav žal, dragi moj nadzornik, vendar mora v moji hiši tudi policija slušati moj ukazom. Pojdite prostovoljno, gospod nadzornik, ali pa...«

Masters je brez besede vstal in odšel, a videti mu je bilo, da se vse kuha v njem. Pravkar je bil začel... niti do apna in fosforja še ni prišel... Kakšne surovine so ti zdravnik!

Ko sva se peljala z dvigalom nizdol: je dejal:

»Veste, Sanders, meni se zdi, da me je ta ženska hudo vlekla za nos! Nekaj ni tu v redu, pa bom že dognal, kaj da je: se boste že spomnili kasneje na te moje besede. Pa še to, da se pacientka ne sme utruditi! Fej te boš!

Najprej me zbudijo sredi noči, da naj pridem in poizvedujem, potem pa — nič! Ne pustijo mi, da bi se kako razgledal — in sploh —«

»Mogoče se motim,« ga je prekinil Sanders, »vendar se mi dozdeva, da vas trapi še nekaj drugega?«

»Saj je res,« je priznal Masters. »Pa veste, kaj? To je nemogoče,« je rekla ta ženska. Zakaj? To pa bilo nemogoče, za vraga? Ali je nemogoče, da bi bil strup kasneje prišel v pijačo? Lahko bi vam navedel sto takih možnosti!

Šla sta skozi slabo razsvetljeno nebo holnišnice, pa sta zaslišala, kako se nalahko odprla vhodna vrata in se jima je približal neki mladenič z neslišnimi koraki. Sanders je spoznal policijskega stražnika Peelarda iz Scotland Yarda.

»Ferguson je izginil!«

Masters se je komaj premagal, da ni zdijval.

»Imenitno! Menda ste ga prosili, da naj odide i zhiše, kaj?« je besno zavpil.

»Nikogar, gospod nadzornik,« je mirno odvrnil Peelard. »Saj ni odšel skozi vrata.«

»Pa ga menda ni veter odnesel?«

»Lejte, gospod nadzornik, Rajg je budno pazil pred hišo. Ko sem bil zadnjikrat videl Ferguson, je bil sedel v svoji pisarni in je čakal vas, kdaj bi se vrnil. Dejal je bil, da nam je na razpolago. Ko sem bil nato čez nekaj minut spet v pisarni, ga že ni bilo več. Njegova črna narokavnika sta bila na mizi in zraven njegovi naočniki. O njem pa ni bilo ne duha ne sluha.«

»Dobro, Peelard, a jaz vas vprašam eno: le kako je mogoče oditi iz hiše?«

»Bržkone je odšel skozi kako okno na zadnji strani hiše, čeprav ni ondi videti nobene možnosti, da bi se bil spustil na tla. Najbrž je skočil.«

»Nikar ne čvekajte, Peelard!« ga je narahlo Masters. »Kako more star človek skočiti skozi okno, petnajst metrov visoko, pa da si ne polomi ne rebra ne noge! Nikarte, no!«

»Slišati je že neverjetno, vendar je tako,« je povzel Peelard. Pa še nekaj: spodaj na vlažni zemlji ni nobenih sledi kakih stopinj! Zadašnja vrata so bila zaklenjena od znotraj. A pri glavnem vodu, kot sem že povedal, je bil ves čas Righe na preži. Zatorej je Ferguson na vsak način moral pobeigniti skozi okno.«

»O tem se bova še pomenila, dragi moj,« je nejevoljno dejal Masters.

»Medtem pa...«

»A to še ni vse,« je čez nekaj časa začel mladi stražnik. »Dozdeva se, da sploh ni nobenega človeka z imenom Ferguson.«

Masters je naglo vzel klobuk z glave, kar je zmeraj pomenilo, da je bil neznansko razburjen.

»Zbudili smo hišnega oskrbnika, ki je spal v prizemlju. Po rodu je free in se imenuje Timotej Rearden, precej sumljiv človek. On sploh ni ničesar slišal, kar se je bilo zgodilo v hiši Toda...«

»Ali bi bili tako prijazni in bi povedali, kaj prav za prav hočete reči?«

»Tako, gospod nadzornik, Torej, ta oskrbnik hiše nam je dejal, da ni pri Šumanu zaposlen noben uradnik z imenom Ferguson. Tam da sta samo dva uradnika, a v Kairu je pa še ena njegova pisarna. Eden od teh dveh uradnikov se imenuje Smith, ki je visokorasel, plavalas mladenič, a drugi je Egiptčan, ki je pa že več ko deset let v službi pri Šumanu. O našem znanem Fergusonu pa ni še nikoli ničesar slišal, niti ni še videl človeka v hiši, ki bi se po popisu ujemal s Fergusonom. Torej po vsem tem kaže, da človeka z imenom Ferguson sploh ni!«

Malioglasi

V malih oglasih velja pri iztjanju službe vsaka beseda L. 0.30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L. 1.—, pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L. 0.60. Davek se računa posebej. — Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Dobe:

Dežrega uradnika

zmožnega knjižničarstva in nemske korespondence, išče industrijsko podjetje na Gorenjskem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Samostojna moč« st. 9291. (b)

Stanovanja

Iščejo:

Enosobno stanovanje

izven mesta išče mirna stranica za takoj ali za 1. avgust. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dve osebi« st. 9289. (c)

»Citajte »Slovenca«

Le fabbriche svizzere di orologi di gran classe ALPINA cercano rappresentanti e concessionari nei centri principali della Provincia di Lubiana. — Offerte alla rappresentanza generale (corrispondere in italiano, tedesco, francese).

CASALPINA - Bologna, Via Rizzoli 6

Svizzera tovarne prvovrstnih ur ALPINA iščejo zastopnike in poverjenike v glavnih centrih Ljubljanske pokrajine. — Ponudbe (italijansko, nemško ali francosko) na glavno zastopstvo.

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah
ČERNE, Juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Vsakovrstno zlato

briljante in srebro kupuje po najvišjih cenah
A. Božič, Ljubljana
Francišanska ulica 8

U najem

Mlekarno

na deželi, s koncesijo prodaje deželnih pridelkov in avtomatnega prevoznika — dam v najem. Več pove uprava »Slov.« pod št. 9153. (n)

Čevljarska delavnica

dobro vpeljana, z vsem potrebnim inventarjem, se odda v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9287. (n)

Prodamo

Cvetje, sadje, zelenjava vedno v zalogi. BALOH, Kolodvorska ulica št. 18. Telefon 39-66. (l)

Posestva

»REALITETA« posredovalnica v Ljubljani je samo v PRESERNOVI UL. 54, nasproti glavne pošte. Telefon 44-20.

Kupim stanovanjsko hišo

ali vilo v Ljubljani ali okolici proti gotovini. — Posredovalec izključen! Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 204-9286. (p)

Denar naložite najbolje, ako kupite travnik ali njivo na prometnem kraju: lepa lega. Polzve se pri: Frane Berlić, posrednik, Ljubljana, Dravlje, Koroška cesta. (d)

Sobe

Oddajo:

Opremljeno sobo s dvema posteljama oddam. Korobov, Sv. Petra cesta 43-1. (s)

Oddamo sobo

središče mesta, separaten vhod. Polzve se v upravi »Slovenca« pod 9269. (s)

Iščejo:

Sobo

ali enosobno stanovanje išče samska oseba. Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Ob Tržaški cesti« št. 9288. (c)

Objave

Dražba!

Dne 1. julija bo ob 16 na postaji Ljubljana dražba sledečih pošilk:
1 zaboj starih medenih sit 72 kg
1 omot igel za grebenje 19 kg
5 bal zdravilnih zelišč 407 kg
1 žel. prazen sod 25 kg
6 sodov soka od višnje 2550 kg
1 zaboj, električni motor 14 kg
2 zaboja ogledal 216 kg
4 vreče pečk od breskev 233 kg
Vodstvo skladišča.

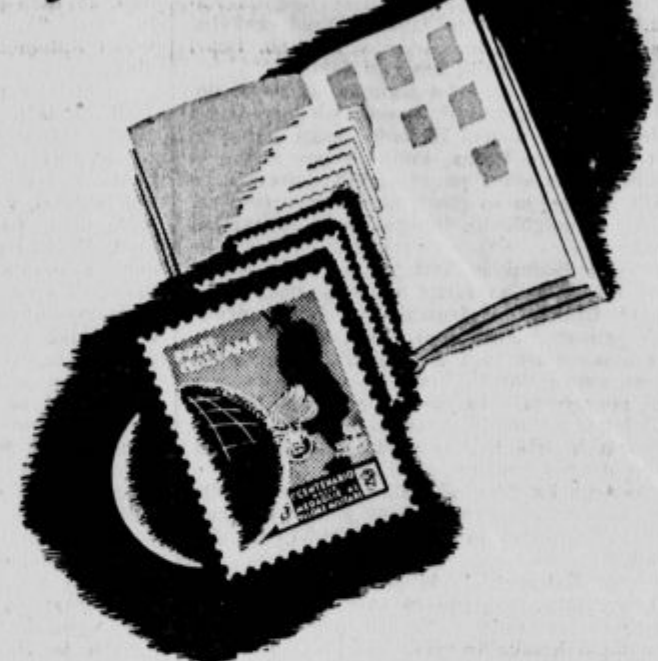
Kurivo

2951

DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CESTA

GRESITE MNOGO
»ako ne citate redno«
SLOVENCA

FILATELISTI FILATELISTI

Pri največjih poštah uradih Kraljevine si lahko brezplačno ogledate katalog poštne vrednot, ki jih za kolekcije prodaja filatelistični urad Uprave Pošte in Telegrafa. Omenjeni uradi sprejemajo naročila za nakup znamk in katalogov. Cena kataloga je L. 4.—, če ga naročite neposredno pri filatelističnem uradu v Rimu. Za pošilatev priložite L. 1'10 za Kraljevino in kolonije ter L. 2'75 za inozemstvo.

Umrli nam je naša zvesta prijateljica, materinska namestnica in vzgojiteljica

Tilda Pučar roj. Häuselmaier

po kratki, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere. Nepozabno pokojnico bomo spremili k večnemu počitku dne 1. julija ob 17 iz grajske kapele barona Codellija v Štepanjo vas v grobnico rodbine barona Codellija.
V Ljubljani, dne 30. junija 1941.

Anton baron Codelli, njegovi otroci in ostale sorodstvo.

TUTTO CON L'ALLUMINIO

Ogni industria trova nell'alluminio il metallo che risponde più favorevolmente a determinate esigenze. Dai più comuni getti di fusione, in terra ed in conchiglia per le più varie applicazioni ai pezzi stampati e forgiati d'ogni tipo e forma; dalle carte per tappezzerie o per imballaggi o per isolante termico allo scatolame d'ogni genere, stampato, laccato, ossidato, litografato; dai recipienti a pressione, come bombole per gas compresso, ai serbatoi per acidi della grande industria chimica e a quelli dell'industria casearia, del latte e della birra; dalla utensileria di cucina al vasellame per la mensa; sempre l'alluminio si dimostra utile, prezioso e talvolta insostituibile.

IN TUTTE LE INDUSTRIE
PER TUTTI GLI IMPIEGHI

VSE IZ ALUMINIJA

Slehrna obrt najde v aluminiju kovino, ki najbolj uspešno ustreza določenim potrebam. Od najnavadnejših vlitkov v zemljino in v kalupe za najbolj različne uporabe do vtisnjenih in oblikovanih kosov vsake vrste in oblike; od papirja za tapetiranje, za zavijanje in toplotno izoliranje do škatel vseh vrst, tiskanih, lakiranih, oksidiranih ter litografiranih; od posod za stisk, kakor steklenice stisnjenega plina, do kislinjskih posod za veliko kemično industrijo in posod za sirarstvo, mlekarnstvo ter pivovarstvo; od kuhinjskih predmetov do namizne posode; vedno se aluminij izkaže za koristno dragoceno in včasih nenadomestljivo kovino.

V VSEH INDUSTRIJAH
ZA VSE UPORABE

Alluminio-Aluminij

METALLO DEL DOMINIO - GOSPODUJOČA KOVINA

E' COMPLETAMENTE ITALIANO - JE POPOLNOMA ITALIJANSKA

SOCIETÀ ITALIANA

PIRELLI

Anonima con sede in Milano - Cap. L. 400.000.000

Cavi

e conduttori elettrici isolati e relativi accessori

Kabli

in izolirani električni prevodniki in pripadajoči deli

Pneumatici

per auto, moto, velo, avio
relativi accessori e materiali per riparazione anelli per carrelli industriali

Pneumatike

za avtomobile, motorna in navadna kolesa in letala, pripadajoči deli in material za popraviljanje, obročki za industrijske vozičke

Articoli tecnici e sanitari
maschere di protezione, impermeabili, suole e tacchi

Tecnici in sanitari
predmeti, varovalne maske, dežni plašči, podplati in pete

Rivolgersi alla Filiale di Trieste

Obrnite se na podružnico v Trieste

SOCIETÀ ITALIANA

PIRELLI

TRIESTE - PIAZZA DALMAZIA N° 1